

Analýza investičních příležitostí pro drobné investory

Matej Buček

Bakalářská práce
2011

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav podnikové ekonomiky

akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Matej BUČEK**

Osobní číslo: **M08624**

Studijní program: **B 6208 Ekonomika a management**

Studijní obor: **Management a ekonomika**

Téma práce: **Analýza investičních příležitostí pro drobné investory**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Proveďte průzkum literárních pramenů a zpracujte teoretické poznatky týkající se investic.

II. Praktická část

- Analyzujte možnosti drobného investora na finančních trzích.
- Doporučte optimální formu investice finančních prostředků pro drobného investora.

Záver

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

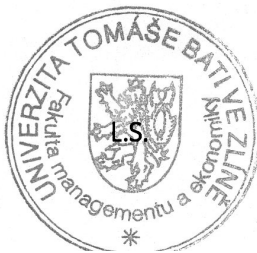
Seznam odborné literatury:

- [1] JÍLEK, J. Finanční trhy a investování. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 648 s. ISBN 978-80-247-1653-4.
- [2] KOHOUT, P. Investiční strategie pro třetí tisíciletí. 6. přeprac. vyd. Praha: Grada, 2010. 292 s. ISBN 978-80-247-3315-9.
- [3] POLÁCH, J. Peněžní a kapitálové trhy. 2. nezměn. vyd. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2008. 297 s. ISBN 978-80-7318-758-3.
- [4] REJNUŠ, O. Teorie a praxe obchodování s cennými papíry. 1. vyd. Praha: Computer Press, 2001. 257 s. ISBN 80-7226-571-7.
- [5] SYROVÝ, P. Investování pro začátečníky. 2. přeprac. vyd. Praha: Grada, 2010. 105 s. ISBN 978-80-247-3486-6.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Zuzana Virglerová**
Ústav podnikové ekonomiky
Datum zadání bakalářské práce: **4. dubna 2011**
Termín odevzdání bakalářské práce: **20. května 2011**

Ve Zlíně dne 4. dubna 2011

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

prof. Ing. Jiří Polách, CSc.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí:
 - bez omezení;
 - pouze prezenčně v rámci Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohou užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 20.05.2011

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce je zaměřena na problematiku investování pro drobné investory na bankovním trhu na území Slovenska a České republiky. Základním cílem celé práce je výběr optimálního investičního portfolia pro fiktivního investora. V teoretické části je popsáno základní členění investic do kategorií a následně se tato část zabývá vymezením základních pojmů v spojitosti s investičními produkty. Praktické zaměření práce je orientováno na analýzu předem vybraných produktů. Ty jsou posuzovány z 3 hledisek. Prvním je výška ročního výnosu v procentech, s přihlédnutím na poplatky. Druhým je likvidita peněz vložených do investičních produktů a posledním je výška minimálního vkladu, který je nevyhnutný pro vstup do investice. Závěrem práce je doporučení optimálního složení investic pro drobného investora, na základě analýzy.

Klíčová slova: fond, investice, termínovaný vklad, akcie, riziko, likvidita, výnos

ABSTRACT

The Bachelor's thesis is focused on investing for retail investors in the banking market in Slovak Republic and Czech Republic. The main object of the thesis is to choose the optimal investment portfolio for a fictive investor. The theoretical part describes the basic classification of investment categories and then this part deals with the definitions of the basic terms in conjunction with investment products. The practical part is oriented to the analysis of pre-selected products. Those are considered from three aspects. The first one is the annual percentage yield in consideration of charges. The second one is the liquidity of money embedded into investment products and the last one is the minimum amount of deposit that is necessary for the investment entry. In conclusion is the recommendation of the optimal investment structure for the retail investor, based on analysing.

Keywords: fund, investment, time deposit, stocks, risk, liquidity, yield

Touto cestou by som sa chcel srdečne poďakovať svojej vedúcej, Ing. Zuzane Virglerovej, za odbornú pomoc, konzultácie a cenné a užitočné rady pri vypracovávaní bakalárskej práce.

Prehlasujem, že odovzdaná verzia bakalárskej práce a verzia elektronická nahraná do IS/STAG sú totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 INVESTICE	12
1.1 REÁLNE INVESTÍCIE	12
1.2 FINANČNÉ INVESTÍCIE	12
1.3 ČLENENIE FINANČNÉHO TRHU	14
1.3.1 Peňažné trhy	14
1.3.2 Kapitálové trhy	14
1.3.3 Devízové trhy	15
1.3.4 Trhy drahých kovov	15
2 INVESTIČNÉ PRODUKTY	16
2.1 TERMÍNOVANÉ VKLADY	16
2.2 SPORIACI ÚČET.....	18
2.2.1 Sporiaci účet s výpovednou lehotou	19
2.2.2 Sporiaci účet bez výpovednej lehoty.....	19
2.3 PODIELOVÉ FONDY	19
2.3.1 Uzavreté podielové fondy (UPF).....	20
2.3.2 Otvorené podielové fondy (OPF)	20
2.3.3 Otvorené podielové fondy peňažného trhu.....	21
2.3.4 Dlhopisové otvorené podielové fondy	21
2.3.5 Akciové otvorené podielové fondy	22
2.3.6 Zmiešané otvorené podielové fondy	22
2.3.7 Otvorené podielové fondy fondov	23
2.4 ZAISTENÉ FONDY	23
2.5 DLHOPISY	24
2.5.1 História dlhopisov	24
2.5.2 Dlhopisy podľa bonity emitenta.....	25
2.5.3 Dlhopisy podľa peňažných tokov	25
2.5.4 Dlhopisy podľa vzťahu k zahraničiu	26
2.6 AKCIE	27
2.6.1 História.....	27
2.6.2 Druhy akcií	28
2.6.3 Podoba akcií	29
2.6.4 Forma listinných akcií.....	29
2.6.5 Obchodovanie s akciami na primárnom trhu	29
2.6.6 Obchodovanie s akciami na sekundárnom trhu.....	30
2.6.7 Akciové burzy.....	30
3 KRITÉRIÁ POSUDZOVANIA INVESTÍCIÍ	32

3.1	LIKVIDITA.....	32
3.2	VÝNOSNOST.....	33
3.3	RIZIKOVOST.....	33
II	PRAKTICKÁ ČÁST.....	35
4	PREDSTAVENIE „INVESTORA“	36
5	VYBRANÉ PRODUKTY.....	37
5.1	ARCHIPEL PORTFOLIO PRO NOVEMBER 90	37
5.2	TERMÍNOVANÝ VKLAD S OKAMŽITÝM ÚROKOM	40
5.3	TERMÍNOVANÝ VKLAD	40
5.4	SPORIACÍ ÚČET EXTRA	41
5.5	SPOŘICÍ ÚČET SYMPATIK.....	42
5.6	ING ČESKÝ FOND OBLIGACÍ	43
5.7	GLOBAL PARTNERS ČSOB SVĚTOVÉHO RŮSTU+ 25	44
5.8	ČSOB AKCIOVÝ FOND – STŘEDNÍ A VÝCHODNÍ EVROPA.....	44
5.9	A.R. GLOBAL BALANCED	47
5.10	EUROPA HIGHYIELD (EVROPSKÉ KORPORÁTNÍ DLUHOPISY)	48
6	ANALÝZA VYBRANÝCH INVESTÍCIÍ	50
7	ODPORUČENIE INVESTOROVI.....	55
	ZÁVĚR	58
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	60
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	62
	SEZNAM OBRÁZKŮ	63
	SEZNAM TABULEK	64

ÚVOD

V súčasnej dobe, len pár mesiacov po ukončení globálnej ekonomickej krízy, sa ľudia snažia vzchopiť jak po psychickej tak ekonomickej stránke. Mnohých kríza pripravila o zamestnanie a teda boli postavení do pozície, že by mali začať uvažovať aj o finančnom zabezpečení do budúcnosti.

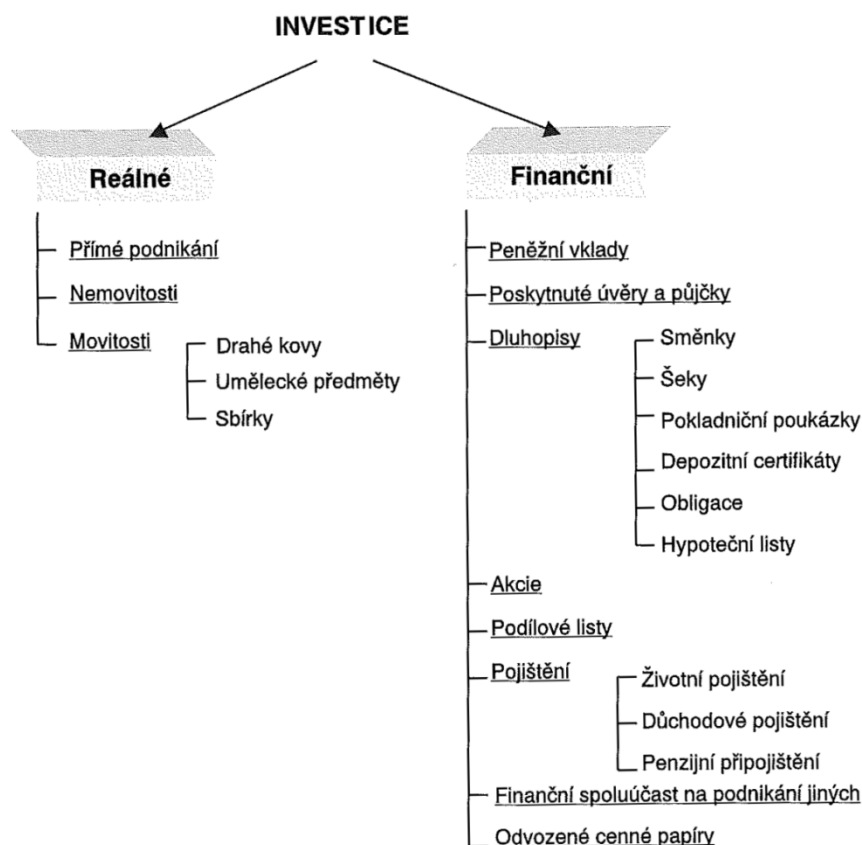
Určitým riešením môže byť vklad do banky, no ešte aj v dnešnej dobe sa často môžeme stretnúť s nedôverou voči bankám. Nečudo, veď práve banky a ich analytici stoja za už spomínanou krízou. To ale neznamená, že nám banky nemajú čo pozitívne poskytnúť. Skvelou možnosťou, ako sa postarať o svoje úspory sú rôzne investičné produkty bánk, ktoré budú hlavným predmetom skúmania. Bohužiaľ, neustále v spoločnosti vládne prežitok, že investovanie je len pre bohatých. To samozrejme nie je vôbec pravdou. Samotné banky sa snažia, viac či menej úspešne, priblížiť svojimi produktmi ako veľkým podnikateľským klientom, tak i jednoduchým ľuďom a drobným investorom. Práve cieľovej skupine drobných investorov sa budem venovať a mojím cieľom bude poukázať, že aj bežný človek má veľké množstvo príležitosti k investovaniu. Alebo inými slovami, že investovať sa dá aj „v malom“.

Spomedzi investičných produktov budú cielene, na základe preferencií klientov bánk, vybrané konkrétne produkty z najzákladnejších a najznámejších kategórií. Vo svojej práci budem porovnávať termínované vklady, sporiace účty, podielové fondy, zaistené fondy a iné príležitosti na investovanie. Úlohou práce bude rozanalyzovať jednotlivé investície na základe kritérií posudzovania. Výsledkom analýzy bude odporúčenie fiktívnemu investorovi, ako by malo vyzeráť jeho optimálne investičné portfólio splňujúce jeho kritériá.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 INVESTICE

Podľa najzákladnejšieho rozdelenia je možné deliť investície na 2 hlavné kategórie a viaceré podkategórie. Investície vo všeobecnosti delíme najmä na investície reálne a investície finančné. [4]

Obr. 1 Rozdelenie investícií [4]

1.1 Reálne investície

Tieto druhy investícií sú vždy viazané na určité konkrétne predmety, pretože majú charakter hmotných aktív. Za najdôležitejšie investičné inštrumenty sú považované predovšetkým nehnuteľnosti, drahé kovy, umelecké predmety a nerastné suroviny. Ich atraktivita stúpa najmä v období hospodárskej a politickej neistoty a pri existencii, alebo očakávaní vysokej miery inflácie. Vo svojej podstate sú konečným cieľom každého investora. [4]

1.2 Finančné investície

Pri finančných investíciách sa jedná o kombináciu vlastností peňazí, majetkových aktív a dlžných dokumentov.

Investované prostriedky nie sú bezprostredne viazané a majú povahu iba majetkovej, alebo obvykle len peňažnej, transakcie medzi dvomi ekonomickými subjektmi, kedy sú zachytené na liste papiera, na ktorom sú stanovené podmienky transakcie. Osobe, ktorá majetok (peniaze) poskytla, sú zaručené všetky, alebo len niektoré z týchto práv:

- Právo na navrátenie majetku.
- Právo na zaručenú peňažnú odmenu (úrok, prémie).
- Právo podieľať sa na zisku.
- Právo podieľať sa vlastnícky na majetku osoby, ktorá si požičala.
- Právo rozhodovať alebo spolurozhodovať o spôsobe použitia poskytnutých prostriedkov pri podnikateľskej činnosti.

Keďže táto listina dáva jej majiteľovi práva, nazýva sa často cenným papierom, ktorý obdrží investor ako dôkaz svojej finančnej investície. Finančné investície teda majú predovšetkým formu investícií do cenných papierov. Vo všeobecnosti však neplatí, že každá podobná listina musí byť cenným papierom. Všetky takéto listiny sa nazývajú dokumentmi finančného trhu a iba niektoré sú zo zákona prehlásené za cenné papiere.

Cenné papiere môžu byť emitované v rôznych podobách. Podľa formy, spôsobu uschovania a podľa spôsobu prevodu vlastníctva je možné cenné papiere rozdeliť na

- listinné – existujú v listinnej forme; buď priamo u vlastníka alebo v trezore v banke; prevod vlastníctva prevažne predajom
- imobilizované–fyzicky existujúce; depotované v špecializovanej inštitúcii (zberná banka); prevod vlastníctva iba zmenou zápisu vlastníka v evidencii banky
- zaknihované (dematerializované) – fyzicky neexistujú; vedené v podobe magnetického zápisu v pamäti počítača; správne operácie prostredníctvom počítača

Cenný papier môže byť vystavený:

- na majiteľa – voľne prevádzateľný; majiteľ, ten kto predloží cenný papier
- na meno – zapísané konkrétne meno; zmenou majiteľa treba zmeniť zápis mena; niekedy potrebný súhlas emitenta
- „na rád“ – kompromis; zápis na konkrétne meno; netreba súhlas emitent [4]

1.3 Členenie finančného trhu

Najvýznamnejší spôsob rozdelenia finančného trhu spočíva v jeho členení z hľadiska dĺžky splatnosti nástrojov, s ktorými sa na ňom obchoduje, a to na trhy peňažné a kapitálové, pričom sa pod ne ešte všeobecne radia i špecifické - trhy devízové a trhy drahých kovov.

1.3.1 Peňažné trhy

Základnou vlastnosťou peňažného trhu je krátkodobosť realizovaných finančných operácií.

Na peňažnom trhu sa subjekty s prechodným prebytkom peňažných prostriedkov stretávajú so subjektmi, ktoré vzhľadom k ich prechodnému nedostatku tieto prostriedky žiadajú. Peňažný trh je tvorený trhom krátkodobých úverov a trhom krátkodobých cenných papierov so splatnosťou do jedného roka. Tieto nástroje sa všeobecne vyznačujú menším rizikom, nižším výnosom a pri cenných papieroch poväčšine aj pomerne vysokou likviditou.

Jednou z hlavných funkcií peňažných trhov je financovanie prevádzkového kapitálu firiem a poskytovanie krátkodobých peňažných pôžičiek domácnostiam a vládam príslušných štátov. Peňažné trhy taktiež poskytujú financie pre špekulatívne nákupy cenných papierov a komodít.

1.3.2 Kapitálové trhy

Kapitálové trhy sú určené pre poskytovanie strednodobých a dlhodobých úverov, alebo pre finančné operácie s dlhodobými cennými papiermi. Ich účastníkmi sú jednotlivci, podniky, finančné inštitúcie, vlády jednotlivých zemí a medzinárodné a nadnárodné organizácie, ktorí vystupujú ako emitenti, investori alebo sprostredkovatelia.

Kapitálové trhy sú trhmi, určenými pre finančné operácie s dlhodobými finančnými prostriedkami, ktoré majú povahu investícií.

Na kapitálovom trhu bývajú za hlavné inštrumenty považované najmä akcie a dlhodobé dlhopisy. Preto býva často nazývaný trhom cenných papierov. Ich prednosťou je hlavne to, že dlhodobá viazanosť prostriedkov pri obchodovateľných inštrumentoch platí iba pre subjekt, ktorý prostriedky získava. Naopak subjekt, ktorý prostriedky poskytuje, ich nemusí držať po celé toto obdobie, ale môže ich kedykoľvek predat' na kapitálovom trhu.

Vzhľadom k prevahe cenných papierov a k dlhodobému časovému horizontu ich splatnosti je kapitálový trh považovaný v porovnaní s trhom peňažným za rizikovejší.

1.3.3 Devízové trhy

Na devízových trhoch obchodujú prevažne komerčné banky a niekedy aj centrálné banky. Dochádza tu k zmeňovaniu najvýznamnejších svetových konvertibilných mien, čím si komerčné banky zaopatrujú potrebnú cudziu menu, resp. centrálné banky realizujú devízové intervencie. Pokiaľ sa týka devízových búrz, ich význam spočíva tiež v tvorbe kurzu jednotlivých mien.

1.3.4 Trhy drahých kovov

Za najdôležitejšie trhy drahých kovov sa považujú trhy zlata a striebra, ale radia sa sem aj trhy platiny a paládia.

Na trhoch zlata je možné investovať do rôznych typov inštrumentov, napríklad priamo do fyzického zlata, resp. zlatých mincí, alebo nepriamo formou nákupu rôznych cenných papierov spojených so zlatom.

Tieto trhy a inštrumenty ale nebudú súčasťou analýzy, z dôvodu zamerania najmä na najpožívanejšie investície drobných investorov. [4]

2 INVESTIČNÉ PRODUKTY

Na začiatok by som rád vymedzil základné pojmy a neznalým priblížil jednotlivé produkty, určené na investovanie. Prvé dva produkty sú poväčšine považované skôr za sporiace, ale použil som ich, pretože veľké množstvo obyvateľov využíva práve tieto produkty.

2.1 Termínované vklady

Jedným z hlavných produktov kam ľudia vkladajú svoje peniaze sú termínované vklady.

Termínovaný vklad je jednoducho povedané obyčajný jednorazový vklad na bankový účet, na ktorom sa po určitý čas (termín) peniaze úročia určitou sadzbou. Termínované vklady nie sú určené pre bežný platobný styk. Nie je možné na ne posielat' výplatu, ani z nich platiť.

Ich vyplácanie býva vopred zjednávané k presne stanovenému dátumu, alebo obdobiu, pričom je k dispozícii aj možnosť zjednat' si automatické obnovovanie (revolving) za v danej dobe platných úrokových podmienok. Tie sa menia podľa dohodnutej referenčnej sadzby, na ktorú je úroková sadzba príslušného vkladu viazaná. [3, 6]

Úroky

Banky termínované vklady poskytujú väčšinou všetkým skupinám klientov, tzn. jak fyzickým osobám, tak i podnikateľom a právnickým osobám (firmy). Pre jednotlivé skupiny klientov bývajú v bankách spravidla nastavené odlišné úrokové sadzby. Výška úrokovej sadzby je stanovená v závislosti na mene v ktorej je vklad vedený, dĺžke trvania vkladu a taktiež výške vkladu.

Banka pripisuje úrok podľa vlastných pravidiel. Jednou z možností je pripísanie v deň splatnosti (hlavne pri krátkodobých vkladoch), inou alternatívou zase pravidelný prírípis v určitom časovom intervale, napríklad každé 3 mesiace (v praxi predovšetkým pri stredne- a dlhodobých vkladoch).

Minimálny vklad

Na termínované vklady nie je možné ukladať úplne ľubovoľné čiastky v korunách, eurách, alebo v cudzích menách. Banky vyžadujú určitý minimálny vklad, ktorý sa pohybuje od 1.000 do 100.000 Kč na území ČR a od 500 do 10.000 € na území SR. Záleží na banke a taktiež na skutočnosti, či ide o termínovaný vklad pre fyzické osoby nebo podnikateľov. Pre podnikateľskú klientelu platia väčšinou vyššie čiastky minimálneho vkladu. [6]

Rozdelenie podľa doby vkladu

Pri hľadaní toho správneho vkladu je nutné vziať na vedomie, že k dispozícii je niekoľko typov termínovaných vkladov.

Podľa doby trvania vkladu rozlišujeme:

- krátkodobý vklad s dobou trvania od 7 dní do 12 mesiacov
- strednodobý vklad s dobou trvania 2 až 4 roky
- dlhodobý vklad s dobou trvania minimálne 5 rokov.

Pomocou termínovaného vkladu je možné investovať, alebo skôr sporiť, i po veľmi krátku dobu. Asi najobvyklejšia doba sporenia sa počíta v mesiacoch. Už nie tak často využívané sú dlhodobé termínované vklady. Vzhľadom k nízkym úrokovým sadzbám sa neodporúčajú uzatvárať. S dlhodobými termínovanými vkladmi je navyše spojená aj ďalšia nevýhoda. Za predčasný výber peňazí z účtu si banky účtujú sankčné poplatky, ktoré v mnohých prípadoch dosahujú i 2 % nasporenej čiastky. [7]

Výhody termínovaného vkladu

Medzi výhody termínovaných vkladov možno zaradiť:

- Zhodnotenie voľných peňažných prostriedkov na termínovanom vklade je výhodnejšie než pri bežných účtoch.
- U väčšiny bánk sa stretnete s bezplatným zriadením a vedením termínovaného účtu.
- Termínovaný vklad je poistený podľa Zákona o bankách.
- Termínovaný vklad je ľahko dostupný.
- Správa termínovaného vkladu je časovo nenáročná.

Nevýhody termínovaného vkladu

Za nevýhody termínovaných vkladov možno pokladať:

- Za výber peňazí z účtu pred uplynutím doby splatnosti si banky účtujú sankčné poplatky a niekde nie je vôbec povolené predčasne vyberať peniaze.
- V súčasnej dobe nie sú termínované vklady tak výhodné, ako v predchádzajúcich obdobiach. Za všetko môže inflácia, ktorá úroky pri termínovaných vkladoch znehodnocuje.

- Z úrokov z vkladu platíte daň vo výške 15 %.
- Banky podmieňujú uzavretie vkladom minimálnej čiastky.
- Niektoré banky nedovolia vložiť na termínovaný vklad ľubovoľnú čiastku. [8]

2.2 Sporiaci účet

Najznámejším investično-sporiacim bankovým produktom je nepochybne sporiaci účet.

Sporiaci účet v sebe spojuje výhody dvoch finančných produktov – termínovaného vkladu a bežného účtu. Z jedného si berie zaujímavé zhodnotenie (termínovaný vklad), z toho druhého likviditu vložených prostriedkov (bežný účet). Navyše si zaň banky neúčtujú žiadne poplatky.

Držať väčšiu finančnú čiastku na bežnom účte nie je vôbec výhodné, pretože vďaka poplatkom sa tieto peniaze skôr znehodnocujú než aby prinášali nejaký výnos. Spôsobov ako voľné finančné prostriedky zhodnotiť je celá rada. Jedným z nich je i sporiaci účet. Faktom je, že tento finančný produkt neposkytuje extra výhodné zhodnotenie vložených prostriedkov, no napriek tomu má aj svoje výhody. Tými sú predovšetkým prakticky nulové riziko takejto investície a vysoká likvidita vložených prostriedkov. Navyše banky si väčšinou za vedenie sporiaceho účtu a s ním spojené služby a transakcie neúčtujú žiadne poplatky.

Sporiaci účet je spravidla zakladaný na dobu neurčitú a slúži k zhodnoteniu voľných finančných prostriedkov. Finančné prostriedky sú na ňom zhodnocované vyššou úrokovou sadzbou než na bežnom účte. Nie zriedka je zakladaný ako doplnok k bežnému účtu, ku ktorému je viazaný. Rada bánk však ponúka sporiaci účet ako úplne nezávislý finančný produkt. Bezpečnosť sporiaceho účtu je vysoká, nakoľko je rovnako ako bežný účet zo zákona poisťovaný do výšky 100 %, maximálne však 100.000 EUR. Sporiace účty ponúkajú takmer všetky banky a rada družstevných záložní. Výška úrokovej sadzby je však výrazne rozdielna a závisí na dĺžke výpovednej lehoty a výške zostatku na sporiacom účte. Zatiaľ čo niektoré banky ponúkajú zhodnotenie v rádoch desiatín percenta, iné ponúkajú jednoznačne zaujímavý úrok okolo 2 % p.a. a navyše bez výpovednej lehoty. Prím potom hrajú družstevné záložne, ktoré ponúkajú pri dlhších výpovedných lehotách a vyšších vkladoch zhodnotenie až okolo 5 % p.a. Niektoré banky vyžadujú na sporiacich účtoch minimálny zostatok, iné nie, pričom výška minimálneho zostatku je značne rozdielna. Niekedy môže ísť až o desiatky tisíc korún. [9]

Typy sporiacich účtov:

2.2.1 Sporiaci účet s výpovednou lehotou

- výpovedná lehota máva dĺžku od niekoľkých dní cez týždne až po jeden rok. Pokiaľ majiteľ sporiaceho účtu "siahne" na vložené prostriedky pred uplynutím výpovednej lehoty, musí počítat' s nemalými sankčnými poplatkami.

2.2.2 Sporiaci účet bez výpovednej lehoty

- u tohto typu sporiaceho účtu sú peniaze z účtu k dispozícii okamžite bez akýchkoľvek sankcií. Jeho výhodou je vysoká likvidita vložných prostriedkov.

Sporiaci účet je výhodný predovšetkým pre tých, ktorí majú k dispozícii voľné prostriedky a z nejakého dôvodu ich nemôžu investovať dlhodobo, alebo nechcú ísť do vyššieho rizika a tým dosiahnuť vyššieho zhodnotenia. Vzhľadom k tomu, že za vedenie sporiaceho účtu si banky neúčtujú poplatky, nemusí byť na škodu mať v niektorej z bánk sporiaci účet otvorený. Človek tým získa k dispozícii prostriedok k uložení dočasne voľných finančných prostriedkov. Treba si však dávať pozor na minimálny vklad. [9]

2.3 Podielové fondy

Podielové fondy sa od fondov investičných líšia predovšetkým v tom, že nie sú samostatnými právnymi subjektmi. Z toho vyplýva, že sa nemôžu spravovať sami, ale musia byť zakladané a spravované niektorou investičnou spoločnosťou.

Investovanie prostredníctvom podielových fondov prebieha tak, že investori nakupujú od investičných spoločností nie akcie, ale podielové listy.

Podielový list je zvláštnym druhom cenného papiera, ktorý je produktom sekundárneho obchodovania s cennými papiermi. Jeho emitentom môže byť iba investičná spoločnosť, ktorá podielový list vydáva za účelom vytvorenia svojho podielového fondu.

Nákupom podielových listov sa však investori nestávajú akcionármi ani investičnej spoločnosti, ani podielového fondu, ale sú iba podielníkmi na majetku tých podielových fondov, ktorých podielové listy nakúpili. Investičná spoločnosť im tento majetok za úplatu spravuje, a to svojím menom a na ich účet v súlade so schváleným štatútom podielového fondu. Šta-

tút každého podielového fondu od roku 2008 schvaľuje a súhlas k jeho vytvoreniu udeľuje ČNB. [3]

Kolektívne investovanie vykonávané prostredníctvom podielových fondov prevláda najmä v kontinentálnej Európe, pričom rovnako ako pri investičných fondoch rozlišujeme jeho dve základné formy:

- Uzavreté podielové fondy
- Otvorené podielové fondy

2.3.1 Uzavreté podielové fondy (UPF)

Základným charakteristickým rysom uzavretých podielových fondov je, že (rovnako je tomu pri uzavretých investičných fondoch), nemajú držiteľia podielových listov v dobe existencie fondu právo na ich spätný odpredaj investičnej spoločnosti, ktorá ich vydala. To znamená, že spätná premena na hotové peniaze môže byť realizovaná iba predajom na sekundárnom trhu cenných papierov (spravidla na burze), pokiaľ je to však zakotvené v štatúte fondu. Z tohto dôvodu taktiež býva vo väčšine štátov (ktoré zriaďovanie uzavretých podielových fondov povoľujú), obmedzená doba, na ktorú môžu byť zakladané.

2.3.2 Otvorené podielové fondy (OPF)

Najvýznamnejšou vlastnosťou otvorených podielových fondov je to, že ich podielové listy sú na požiadanie kedykoľvek odpredateľné investičnej spoločnosti, ktorá fond spravuje. Pritom cena, za ktorú je ich odkúpenie realizované, musí zodpovedať aktuálnej hodnote majetku, ktorý na príslušný podielový list v dobe odkúpenia pripadá. Zároveň môže po celú dobu ich existencie, ktorá nebýva vo väčšine štátov legislatívne obmedzovaná, prebiehať predaj ďalších podielových listov, ktorých množstvo nebýva limitované.“ [3]

Výhody a nevýhody otvorených podielových fondov

Výhody, ktoré otvorené podielové fondy ponúkajú:

- nízke priemerné transakčné náklady
- výnosy z investícií do podielových fondov sú za určitých podmienok oslobodené od dane z príjmu
- profesionálna správa

- diverzifikácia rizika
- vysoká dostupnosť peňažných prostriedkov
- široké investičné možnosti pre drobných investorov

Nevýhody spojené s otvorenými podielovými fondmi:

- vložené prostriedky nie sú poistené
- výnos nie je pevný a pri niektorých fondoch môže významne kolísať
- poplatky a prirážky znižujú potenciálny výnos [5]

Rozdelenie OPF podľa investičného zamerania

Výnos a investičné riziko úspor vložených do OPF závisí hlavne na jeho investičnom zameraní. Podľa tohto znaku sa OPF najčastejšie delia do týchto skupín:

2.3.3 Otvorené podielové fondy peňažného trhu

Tieto fondy trvale investujú na peňažnom trhu a trhu dlhopisov, kedy prostriedky fondu sú ukladané predovšetkým do krátkodobých a diskontovaných nástrojov medzibankového trhu, pokladničných poukážiek, krátkodobých štátnych cenných papierov, ale aj dlhopisov so splatnosťou menšou ako 1 rok. Investície do tohto fondu sú spojené s minimálnym rizikom, avšak výnosy z nich bývajú o niečo málo vyššie ako inflácia a kopírujú vývoj medzibankových úrokových sadzieb. Ich vývoj v čase je pomerne stabilný bez výraznejších výkyvov. Z toho dôvodu je tento typ otvorených podielových fondov určený pre veľmi konzervatívnych investorov s cieľom krátkodobého uloženia peňazí. Nedá sa od nich očakávať vysoké zhodnotenie vložených prostriedkov, ale skôr účinnú ochranu pred infláciou. [5]

2.3.4 Dlhopisové otvorené podielové fondy

Jedná sa o fondy, ktoré trvale investujú na trhu s dlhopismi, i keď niektoré doplnkové fondy môžu investovať aj do akcií, za podmienky že ich podiel neprekročí 10 % aktív fondu. Kurz podielového listu dlhopisového fondu môže v krátkych časových úsekoch kolísať. Je to dané tým, že vo svojom portfóliu má dlhopisové cenné papiere so splatnosťou presahujúcou jeden rok, pričom ich hodnota je viac citlivejšia na vývoj úrokových sadzieb než napríklad hodnota pokladničných poukážiek. Dôležitým faktorom pre hodnotenie očakávaného výnosu a rizika takéhoto fondu je hodnota modifikovanej durancie portfólia (veľičina udávajúca

splatnosť dlhových cenných papierov a zároveň citlivosť na pohyb úrokovej miery) a bonita emitentov dlhopisov v ňom obsiahnutých. Fond zameraný na štátne dlhopisy vyspelých zemí bude mať nepochybne nižšie riziko a výnos v porovnaní s fondom zameraným na podnikové dlhopisy z rozvojových zemí. Fondy zamerané na veľmi rizikové dlhopisy (tzv. High Yield Bonds) môžu mať investičné riziko blízke investíciám do akcií. Minimálny investičný horizont pri týchto podielových fondoch sa odporúča na 2 roky. Je to dobrá príležitosť zhodnotenia úspor pre konzervatívnych investorov. [5]

2.3.5 Akciové otvorené podielové fondy

Týmto pojmom sú označované fondy, ktoré trvale investujú na akciovom trhu min. 66 % svojich aktív. Sú preto najrizikovejšie, ale taktiež s potenciálne najvyšším výnosom. Tento fakt je daný vysokou volatilitou akciových trhov, ktorá musí byť kompenzovaná dlhodobou vyššou výnosnosťou. Akciové fondy tvoria najmenej homogénnu skupinu, pretože sa pri nich uplatňuje veľké množstvo manažérskych stratégií, ktoré môžu výrazne ovplyvniť pomer výnos-riziko. Príkladmi sú napríklad aktívna a pasívna investičná stratégia. Aktívna sa zakladá na vyhľadávaní podhodnotených akcií a naopak predaji nadhodnotených. Pasívna rezignuje na vyhľadávanie a drží väčšinou portfólio zodpovedajúce zložením nejakému akciovému indexu, alebo mixu týchto indexov. Akciové fondy sú vhodné pre dlhodobé ukladanie peňazí a agresívnejších investorov, ktorí dokážu „stráviť“ veľkú fluktuáciu výnosov svojich vkladov a skutočnosť, že po určitý čas môže byť ich výnos záporný. Minimálny investičný horizont býva stanovený na dobu 5 rokov, ale ani ten nie je zárukou kladného výnosu. [5]

2.3.6 Zmiešané otvorené podielové fondy

Do tejto skupiny sa radia fondy, ktoré investujú do rôznych aktív na rôznych trhoch, bez limitu pre podiel akcií alebo dlhopisov v portfóliu. Pri zohľadnení výnosov a rizika ležia zmiešané fondy niekde medzi dlhopisovými a akciovými fondmi. Pre investorov môžu byť výhodné v tom, že správcom dovoľujú flexibilne reagovať na dianie na trhoch a podľa toho meniť pomer akciových, dlhopisových a iných zložiek v portfóliu. Lenže môže ísť aj o nevýhodu, pokiaľ sa ako podielníci chceme držať pevne stanovenej investičnej stratégie. Taktiež nie je nikdy zaručené, že konkrétna reakcia na zmeny na trhu prebehne vo vhodný čas a že prinesie vyšší výnos, alebo nižšie riziko než už existujúce rozloženie portfólia. Tento

typ fondov je vhodný pre investorov, ktorí chcú (alebo častejšie - môžu) investovať len do jedného fondu. Na druhú stranu sa vôbec nehodia k vytváraniu investičného portfólia, pretože podielnik nedokáže ovplyvniť podiel akcií, dlhopisov a iných zložiek v majetku fondu. Výnosy majú povahu jemných výkyvov v čase, ale sú menšie v porovnaní s akciovými podielovými fondmi. Minimálny investičný horizont pre túto skupinu sú 3 roky. [5]

2.3.7 Otvorené podielové fondy fondov

Označujú sa tak fondy, ktoré dlhodobo investujú minimálne 66 % svojich aktív do podielových listov, alebo akcií iných fondov. Výhodou pri takýchto fondoch je, že správca fondu nemusí vynakladať prostriedky na analýzu investičných príležitostí na trhoch a diverzifikáciu rizika, pretože to zaňho urobili už správcovia fondov, zahrnutých do portfólia. Do výšky dosiahnutých výnosov týchto fondov môže negatívne zasiahnuť dvojitý správny poplatok a dvojité zdanenie. Konkrétny rizikový profil fondu závisí na zložení obsiahnutých fondov, ale väčšinou sa veľkosťou investičného rizika pohybuje medzi zmiešanými (balancovanými) a akciovými fondmi. Doporučený minimálny investičný horizont je 3 až 5 rokov. Taktiež sa neodporúčajú na tvorbu individuálneho portfólia podobne ako zmiešané podielové fondy. [5]

2.4 Zaistené fondy

Veľkej obľube sa medzi drobnými investormi v súčasnosti tešia zaistené fondy. Ich kúzlo spočíva v garancii, že sa hodnota vašej investície nezníži pod určitú medzu, alebo dokonca, že sa zhodnotia o určité minimálne percento. Cenou za zaistenie je často zníženie maximálneho dosiahnuteľného zisku, alebo len čiastočný podiel na ňom. Fondy majú spravidla stanovené, tzv. upisovacie obdobie, v priebehu ktorého je možné podielové listy nakúpiť, a dobu splatnosti, ktorá sa pohybuje okolo 5 rokov. Investor môže podielové listy odpredať aj skôr, ale v tom prípade prichádza o garanciu výnosu a navyše môže byť cena odkúpenia znížená o predajný poplatok, ktorý by sa pri dodržaní podmienok garancie vo výnose neprejavil.

Väčšiu časť svojho majetku zaistené fondy investujú do veľmi bezpečných dlhopisov, ktoré zaručujú takmer istý výnos a tým aj vlastnú garanciu. Zvyšnú časť prostriedkov investujú do zložitých cenných papierov, tzv. finančných derivátov. Využíva sa pri nich pákový efekt, teda situácia, kedy sa fiktívne získa majetok za mnohonásobne vyššiu hodnotu, než predsta-

vuje investovaná čiastka. Za priaznivého stavu na trhoch tak môže táto časť portfólia dosiahnuť mnohonásobne vyšší výnos než vlastné podkladové aktívum, ale v opačnom prípade môže utrpieť aj stopercentnú stratu svojej hodnoty.

Zaistené fondy predstavujú alternatívu pre veľmi konzervatívnych investorov, ktorí nie dobre znášajú kolísanie hodnoty svojich investícií a napriek tomu si chcú aspoň v obmedzenom rozsahu ohmatať potenciál akciových trhov. Cena zaistenia je vždy vysoká a očakávaný výnos bude zodpovedať konzervatívnej investičnej stratégii. Dosiahnutie maximálnych možných výnosov je totiž vysoko nepravdepodobné.

Nebezpečenstvom pre klientov hrozia zaistené fondy vedené v inej ako domácej mene. Zaisťovanie výnosu v dolároch či eurách nemá zmysel, pokiaľ životná úroveň klienta závisí na príjmoch v korunách. Česká koruna oproti doláru posilnila za posledné 4 roky o viac než 30 %, teda zaistený fond v dolároch, do ktorého vložil český klient svoje prostriedky pred 4 rokmi, teraz v korunách garantuje zhruba 30 % stratu. Pre konzervatívneho klienta to musí byť skutočne šok. [5]

2.5 Dlhopisy

Dlhopis je cenný papier, s ktorým je spojené právo majiteľa požadovať splatenie menovitej hodnoty a vyplatenie výnosov z dlhopisu. Menovitá hodnota dlhopisu je splatná jednorázovo k určitému dátumu, alebo splátkami v určitých termínoch. V prípade pôvodnej splatnosti vyššej ako 1 rok, takýto dlhopis patrí na kapitálový trh. Ak sa zníži zostatková splatnosť dlhopisu pod 1 rok, dlhopis ostáva nástrojom kapitálového trhu. S dlhopismi, ktoré sú vymeniteľné, môže byť spojené právo na jeho výmenu za iný cenný papier, za akciu, alebo za iný dlhopis. Jednotka, ktorej sa podarí vydať dlhopis, sa stáva dlžníkom majiteľovi tohto dlhopisu. Veriteľom emitenta dlhopisu sa stane najskôr prvotný nadobúdateľ dlhopisu a potom každý prípadný ďalší majiteľ tohto dlhopisu. Alternatívou pre emitenta dlhopisu je bankový úver. [2]

2.5.1 História dlhopisov

Dlhopisy existujú dlho a vznikli z dôvodu potreby obchodovania s dlhmi. Najprv dlhopisy s pevnou úrokovou mierou v 17. storočí emitovali vlády k financovaniu vojen. Stalo sa tak krátko po tom, čo začali obiehať prvé bankovky emitované vládami. Mimochodom, ban-

kovky sú špeciálnymi štátnymi dlhopismi, ktorých výnosová úroková miera je nulová. Centrálné banky boli pôvodne zriadené k zaistovaniu emisií bankoviek a riadeniu obchodovania s dlhopismi. Príkladom je Bank of England, ktorej založenie je datované v roku 1694, kedy bola založená ako súkromná banka podľa Kráľovskej charty (royalcharter). Jej hlavnou úlohou bolo získať pre štát peniaze emisiou dlhopisov nazývaných gilts. Tento model sa ujal v kontinentálnej Európe v 18. storočí za prispenia legendárnej Rotchildovej rodiny, ktorá založila centrálné banky v Nemecku, Rakúsku a Taliansku.

Od začiatku 20. storočia sú dlhopisy emitované taktiež podnikmi, ktoré bežne zlyhávajú. Výnosnosť takýchto dlhopisov je vyššia než bezriziková úroková miera. Tým sa kompenzuje vyššie úverové riziko podniku. [2]

2.5.2 Dlhopisy podľa bonity emitenta

Z hľadiska bonity emitenta a teda rizika nesplácania sú najbonitnejšími štátne dlhopisy. Nasledujú dlhopisy emitované hodnovernými bankami a komunálne dlhopisy zaistené bankami. Ďalšími v poradí sú podnikové dlhopisy, dlhopisy rizikových bánk a komunálne dlhopisy. Za najmenej bonitné možno označiť tzv. prašivé dlhopisy. Ide o dlhopisy, ktoré majú neinvestičný stupeň hodnotenia. Príčinou môže byť zhoršenie finančnej situácie emitenta, alebo nové podniky, ktoré nemajú dostatočnú históriu a sú považované za rizikové. Často sú emisie prašivých dlhopisov využívané k prevzatiu iných spoločností. [2]

2.5.3 Dlhopisy podľa peňažných tokov

Dlhopisy možno podľa peňažných tokov deliť na:

- 1) dlhopisy bezkupónové - v období od emisie do úplného splatenia nie sú spojené s kupónovými platbami a pri splatnosti dochádza k splateniu menovitej dlhopisu hodnoty; najjednoduchší dlhopis
- 2) dlhopisy kupónové - je ich veľké množstvo a preto budú spomenuté len tie najpoužívanejšie; delíme ich na:
 - a) dlhopis s pevným kupónom - je kupónový dlhopis, ktorý je spojený s výplatom pevných kupónov v pravidelných intervaloch a pri splatnosti dlhopisu je vyplatená jeho menovitá hodnota

- b) večný dlhopis - je kupónový dlhopis s nekonečnou splatnosťou; v pravidelných intervaloch vypláca pevne stanovený kupón; splatnosť neexistuje
- c) zvolateľný dlhopis - je kombinácia dlhopisu s pevným kupónom a rady spojených úrokových opcií, ktoré je možno považovať za jednu úrokovú opciu; opcia dáva emitentovi právo kúpiť dlhopis od majiteľa za cenu zvolateľnosti
- d) vratný dlhopis - je kombinácia dlhopisu s pevným kupónom a rady spojených úrokových opcií, ktoré je možno považovať za jednu úrokovú opciu; opcia dáva majiteľovi právo vrátiť dlhopis emitentovi za vratnú cenu
- e) dlhopis s umorovacím fondom - je dlhopis s pevnými kupónmi, pri ktorom emitent spláca menovitú hodnotu podľa stanoveného plánu
- f) dlhopis s premennými kupónmi - kupónový dlhopis, ktorý je spojený s pravidelnou výplatou premenných kupónov, ktoré sa pre nasledujúce úrokové obdobia odvodzujú od určitej aktuálnej referenčnej úrokovej miery
- g) dlhopis s inverznými premennými kupónmi - kupónový dlhopis, ktorý je spojený s pravidelnou výplatou premenných kupónov, ktoré sa pre nasledujúce úrokové obdobia inverzne odvodzujú od určitej aktuálnej referenčnej úrokovej miery
- h) duálny dlhopis - kupóny a menovitá hodnota sú vyjadrené v rôznych menách
- i) vymeniteľný dlhopis - je dlhopis spolu s opciou investora na jeho výmenu za kmeňové alebo prioritné akcie, prípadne iný dlhopis tej istej spoločnosti k určitému okamihu v budúcnosti [2]

2.5.4 Dlhopisy podľa vzťahu k zahraničiu

Z hľadiska vzťahu k zahraničiu sa rozlišujú domáci a medzinárodný dlhopis.

1) Domáci dlhopis

Je to dlhopis, ktorý emitovaný emitentom so sídlom v zemi meny, v ktorej je dlhopis vedený. Taktiež platí, že je predávaný investorom umiestneným v tejto zemi a predaj sa uskutočňuje na trhoch tejto zeme. Emisia týchto dlhopisov podlieha zákonodarstvu v zemi emisie vrátane zrážkovej dane v danej zemi.

2) Medzinárodný dlhopis

je dlhopis emitovaný na medzinárodnom trhu. Poznáme tieto medzinárodné dlhopisy:

a) Zahraničný dlhopis

Dlhopis emitovaný v určitej zemi emitentom so sídlom v zahraničí, ale v domácej mene. Je poskytovaný domácim investorom a na trhoch domácej zeme. Emisia týchto dlhopisov podlieha zákonodarným orgánom v zemi emisie vrátane zrážkovej dane v zemi emisie.

b) Eurodlhopis

Nejedná sa o zahraničný dlhopis emitovaný v rámci eurozóny, ale je to dlhopis súčasne emitovaný investorom v mnohých zemiach, ktorý nepodlieha zákonodarstvu a regulácii v žiadnej zemi. Z pohľadu emitenta nepodlieha v žiadnej zemi zrážkovej dani. Eurodlhopis sa ako keby vznáša vo vzduchu a nie je ukotvený k žiadnej zemi.

c) Dragon dlhopis

Ide o dlhopis emitovaný v akejkoľvek mene, ktorý je emitovaný aspoň na dvoch dragonových miestach (Hongkong, Singapur či Taiwan).

d) Globálny dlhopis

Globálny dlhopis je dlhopis, ktorý je súčasne emitovaný a potom sa s ním súčasne obchoduje vo viacerých zemiach. Registrovaný je v každej zemi, v ktorej bol emitovaný. [2]

2.6 Akcie

Akcie sú cenné papiere predstavujúce podiel na vlastníctve akciovej spoločnosti. Spoločnosť vydáva akcie za účelom získania peňazí pre svoj vznik alebo rozvoj aktivít.

2.6.1 História

Už v 13. storočí existovali bane na striebro v talianskej Siene mlyny vo francúzskom Toulouse, ktoré mali určité prvky spoločností. V roku 1363 vznikla anglická akciová spoločnosť Company of Staple. Jednalo sa o skupinu 26 obchodníkov, ktorým Edward III. udelil určitý monopol. Slávnejšou britskou akciovou spoločnosťou bola British East India Company, ktorej Elizabeth I. udelila v roku 1600 kráľovskú chartu so zámerom podpory obchodných záujmov v Indii. Inej spoločnosti Honourable East India Company poskytla krá-

řovská charta 21-ročný monopol na všetky obchody s East Indies. Do svojho zrušenia v roku 1858 táto spoločnosť fakticky vládla Indii. V roku 1602 na amsterdamskej burze emitovala akcie Dutch East Company.

Do 17. storočia nebolo možné investovať inak, než pripojením sa k členom partnerstva. Pokiaľ partnerstvo zbankrotovalo, partneri plne zodpovedali za dlhy partnerstva. Postupne však vznikali spoločnosti, ktoré zaznamenávali „obmedzené záväzky“ spoločnosti. Obmedzené záväzky znamenali, že podielníci na spoločnosti ručili za záväzky spoločnosti iba do výšky investície do spoločnosti a už nie celým svojím majetkom. To ochránilo podielníkov na spoločnosti pred veriteľmi pri úpadku spoločnosti. [1]

2.6.2 Druhy akcií

V akciových spoločnostiach rozlišujeme 2 základné kategórie akcií:

- kmeňové
- prioritné

Spoločnými znakmi oboch kategórií sú:

- 1) dividendy – vlastníci akcií sú vlastníkmi spoločnosti a majú právo na dividendy v prípade, že finančné výsledky spoločnosti sú dobré a že sa na tom uznesie jej valná hromada akciovkej spoločnosti; dividendy môžu podliehať zdaneniu
- 2) splatnosť – akcie nemajú platnosť
- 3) akciové riziko – akcie predstavujú pre investorov akciové riziko, ktoré je vo všeobecnosti vysoké, a vyššie než úrokové riziko dlhových cenných papierov; vlastníci akcií majú vyšší stratový a ziskový potenciál než vlastníci dlhových cenných papierov

Naopak hlavnými rozdielmi medzi kmeňovými a prioritnými akciami sú:

- 1) prioritné akcie majú pri výplate dividend prednosť pred kmeňovými akciami; spoločnosť nemôže vyplatiť dividendy z kmeňových akcií, dokedy nesplatí všetky dividendy z prioritných akcií
- 2) prioritné akcie majú väčšinou pevne stanovenú výšku dividendy, naopak výška dividendy z kmeňových akcií závisí od výkonnosti spoločnosti
- 3) pri zániku spoločnosti majú prednosť pri vyplácaní prioritné akcie pred kmeňovými

- 4) prioritné akcie nie sú spojené s hlasovacím právom, kým kmeňové áno; majitelia kmeňových akcií majú právo sa zúčastňovať zasadnutí valnej hromady, podávať návrhy a hlasovať v pomere počtu držaných akcií k celkovému počtu akcií.

V niektorých zemiach niektoré spoločnosti emitujú pre svojich zamestnancov zvláštny druh akcií. Zamestnanci môžu obdržať akcie ako formu odmeny a prostriedok motivácie. Tieto akcie sa nazývajú zamestnanecké akcie. [1]

2.6.3 Podoba akcií

- Listinná – skutočne existujú ako cenné papiere, ktoré drží akcionár pri sebe
- Zaknihovaná – sú registrované v niektorom registri cenných papierov

2.6.4 Forma listinných akcií

- na meno – akcie na meno sú spojené s konkrétnym akcionárom; akcionárske práva má iba osoba zapísaná v zozname akcionárov vedeným emitentom či sprostredkovateľom
- na doručiteľa – akcie na doručiteľa nie sú spojené s konkrétnym akcionárom; akcionárske práva má osoba, ktorá je ich vlastníkom

2.6.5 Obchodovanie s akciami na primárnom trhu

Podstatou primárneho trhu a obchodovania na ňom je emisia nových akcií podniku. Tento úkon zabezpečuje emitentovi buď navýšenie už existujúceho kapitálu, alebo základné imanie pre založenie. V prípade, že emitentom je už existujúca spoločnosť, investor má možnosť preskúmať jej vývoj z predchádzajúcich období fungovania. Naopak, pri začínajúcich podnikoch je investor, okrem bežného rizika spojeného s investovaním, vystavený aj neznalosti a nedostatočným informáciám o danej spoločnosti, pretože, kým nie je spoločnosť obchodovateľná, nemá oznamovaciu povinnosť, a tým pádom človek odhodlaný investovať do tohto podniku, vstupuje do neznámeho prostredia. V ďalšom pokračovaní sa však týmto spôsobom investovania zaoberať nebudem, a to z dôvodu, že len zriedka sa bežnému človeku naskytne príležitosť investovať do emitovaných akcií. [1,12]

2.6.6 Obchodovanie s akciami na sekundárnom trhu

Obchodovanie s akciami na sekundárnom trhu pripomína obchodovanie s ojazdenými autami. Predaj nových automobilov prináša danému výrobcovi peniaze, podobne ako emitentovi akcie na primárnom trhu. Potom sa s automobilmi obchoduje v autobazároch, ktoré žijú z poplatkov. Podobne aj na OTC akciovom trhu a akciových burzách sa obchoduje so starými akciami, teda s akciami, ktoré boli kedysi v minulosti uvedené na primárny trh. Sprostredkovatelia na OTC akciovom trhu a na akciovej burze žijú z poplatkov investorov. Tento sekundárny trh s akciami (podobne ako pri autách) už emitentovi (výrobcovi) žiadne peniaze neprináša. [1]

Sekundárny akciový trh má podobne ako primárny akciový trh 2 podoby:

- OTC trh – OTC obchodovanie s akciami pripomína dobu, kedy sa s akciami skutočne obchodovalo cez pult; pri OTC trhu vytvárajú obchodníci s cennými papiermi neformálnu sieť a obchody sa uskutočňujú cez telefón; na OTC trhu sa podmienky obchodu dohadujú
- akciová burza – primárny trh s akciami sa cez burzy realizuje len zriedka, naopak sekundárny trh s akciami je bežný; na burze sa obchoduje s registrovanými akciami; obchodovanie na burze sa riadi presnými pravidlami

2.6.7 Akciové burzy

Burza býva založená vo forme neziskovej obchodnej spoločnosti, bežne ako akciová spoločnosť. Členmi burzy bývajú osoby, ktoré majú záujem na burze aktívne obchodovať. Jedná sa najmä o banky a obchodníkov s cennými papiermi. Členstvo na burze je možné získať kúpou „kresla“ v aukciách. Burzy v rámci daného zákonodarstva vydávajú predpisy, ktoré usmerňujú chod burzy. Niekedy sa to nazýva sebareguláciou.

V súčasnej dobe existujú 2 spôsoby zjednávania obchodov na akciových burzách:

- prezenčný systém – zástupcovia členských inštitúcií na parkete burzy nahlas zjednáujú predaj a nákup akcií
- elektronický systém – obchody sa realizujú prostredníctvom počítačového systému, do ktorého sa vkladajú kúpne a predajné príkazy; tie sú potom vysporiadané automaticky

a) Americké burzy

Newyorská akciová burza (NYSE) je najznámejšou akciovou burzou na svete. bola založená v roku 1792 niekoľkými obchodníkmi z Manhattanu, ktorí sa stretli na ulici Wall Street a spísali Buttonwoodskú dohodu.

American Stock Exchange (AMEX) je druhou najväčšou burzou v USA. Má sídlo v New Yorku a obchoduje s akciami malých a stredných podnikov.

Elektronický trh NASDAQ založila v roku 1971 National association of security dealers ako výpomoc OTC obchodovania s akciami. Je to unikátny systém na svete založený na formalizáciu obchodov maklérov po telefóne a nespojujúci kupujúcich a predávajúcich. V tej dobe sa jednalo o prvý elektronický akciový trh na svete.

b) Japonské burzy

V Japonsku pripadá na tri japonské akciové burzy 99 % obchodov. Tokijská burza predstavuje druhú najväčšiu burzu sveta. Bola založená v roku 1878. Všeobecne sa používa index Nikkei 225.

c) Európske burzy

Londýnska akciová burza (LSE) bola založená v roku 1745. Je najväčšou akciovou burzou v Európe. LSE je vlastnená spoločnosťou London Stock Exchange Group plc.

Najväčšou nemeckou burzou je Frankfurter Wertpapierbörse. Bola založená v roku 1585. Je súčasťou skupiny Deutsche Börse AG, ktorá zahŕňa niekoľko búrz. Index burzy je DAX.

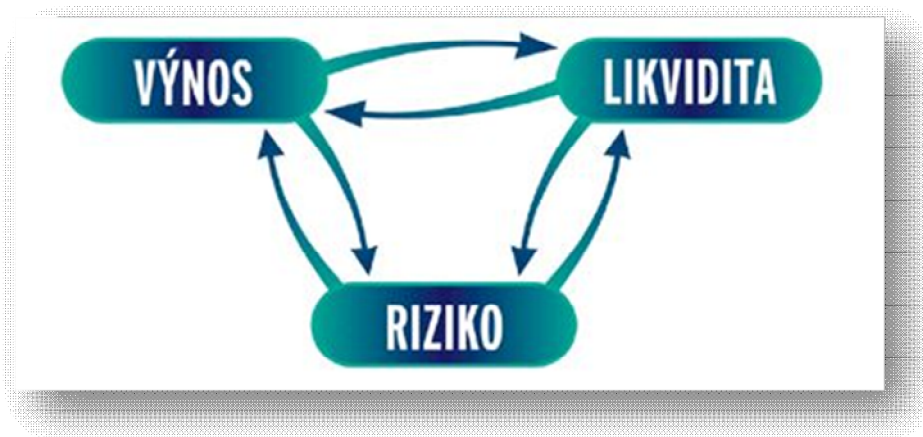
V Českej republike je možné obchodovať na Pražskej burze, ktorej vznik sa datuje do roku 1871. Index Pražskej burzy je PX.

SAX je indexom Burzy cenných papierov Bratislava. Za počiatok burzy sa považuje dátum 14.9.1993. Od tohto dátumu je počítaná hodnota indexu SAX.

[1,13]

3 KRITÉRIÁ POSUDZOVANIA INVESTÍCIÍ

„Ak stojí investor pred otázkou, do ktorého aktíva investovať svoje voľné finančné zdroje, mal by vždy vziať do úvahy základné navzájom poprepletané faktory, ktorými sú výnos, riziko a likvidita daného aktíva. Hovoríme o tzv. magickom trojuholníku. Magickosť trojuholníku spočíva v tom, že za snahou o dosiahnutí najlepšieho výsledku na jednom jeho vrchole zaplatíme stratou na inom. Nie je možné dosiahnuť najlepších výsledkov na všetkých troch vrcholoch súčasne.“ [11]

Obr. 2 Magický trojuholník [11]

3.1 Likvidita

Likvidita investície nám určuje, ako ľahko a rýchlo sa dá investícia zlikvidovať. Keď budeme mať dom a budeme ho chcieť dobre predat', bude potrebovať niekoľko mesiacov. Keď ho budeme chcieť predat' v priebehu zopár týždňov, možno sa nám to podarí, ale prejaví sa to na cene. Takmer s istotou môžeme povedať, že bude nižšia. Likvidita do nehnuteľností nie je príliš dobrá.

Keď budeme mať peniaze na bežnom účte, môžeme ich mať k dispozícii ešte v ten deň. Likvidita bežného účtu je výborná.

Likvidita je vo všeobecnosti skôr pocitová veličina a nedokážeme ju merať tak presne, ako výnos či riziko, ktoré majú na svoj výpočet presnú metodiku.

Nižšou likviditou investície berieme na seba určité obmedzenia. Za tieto obmedzenia požadujeme náhradu. Touto náhradou je najčastejšie vyšší výnos investovaných peňazí. Tento

princíp je dobre vidieť pri termínovaných vkladoch v bankách. Termínovaný vklad na 1 mesiac má nižšiu ročnú sadzbu ako termínovaný vklad na 1 rok.

Pri voľbe investície väčšinou najprv zvažujeme, či nám vyhovuje jej likvidita. Pokiaľ zistíme že áno, potom sa rozhodujeme podľa ďalších kritérií (riziko a výnos). [5]

3.2 Výnosnosť

Investora ani tak nezaujíma, ako investícia zarobila, ale skôr ho zaujíma konečný výsledok – koľko zarobil on. Zaujíma ho čistý výnos.

Čistý výnos závisí nielen na tom, koľko zarobila investícia ako taká, ale taktiež závisí na poplatkoch, ktoré treba zaplatiť, na štátnych príspevkoch, ktoré investor dostane, na zaplatených daniach a daňových úsporách.

Všetky tieto faktory je treba brať v úvahu a zahrnúť ich do svojho rozhodovania. Najpriehľadnejší z hľadiska výnosu je čistý výnos, ktorý počíta so všetkými faktormi.

Otvorené podielové fondy (a ďalšie sporiace a investičné produkty) používajú vstupné poplatky, napríklad pri fondoch je to určité percento z investovanej čiastky (napr. 3 % z počiatkovej investície). Podobne sa môže účtovať aj výstupný poplatok. Oba poplatky sa platia iba raz. Buď na počiatku investície (pri nákupe) alebo na konci (pri predaji).

Niektoré investície účtujú pravidelný ročný poplatok. Pri fondoch je to manažérsky poplatok, ktorý sa platí za to, že sa portfoliomanagement stará o fond a spravuje ho. [5]

3.3 Rizikovosť

Pojem riziko pri investovaní možno vysvetliť ako neistotu pri investovaní vlastných prostriedkov, alebo jednoducho laicky povedané – ide o prípadnú stratu spojenú s investovaním. Investície, ktoré majú vysokú výnosnosť vložených peňazí sú väčšinou sprevádzané podobne vysokou mierou rizika. Naopak produkty s nižšou mierou rizika poväčšine nezaručujú efektívny výnos. V oblasti bankového investovania sa stretávame s rozdelením investícií do 7 skupín podľa veľkosti rizika danej investície (najčastejšie však ide o fondy):

- 1 - *fondy s velmi nízkou mierou rizika*
- 2 - *fondy s nízkou mierou rizika*
- 3 - *fondy so strednou mierou rizika*
- 4 - *fondy so zvýšenou mierou rizika*
- 5 - *fondy s vyššou mierou rizika*
- 6 - *fondy s vysokou mierou rizika*
- 7 - *fondy s veľmi vysokou mierou rizika* [10]

Druhým spôsobom ako možno vysvetliť rizikovosť portfólia je bonita sprostredkovateľa. Často totiž môže ísť len o podvod, akých sa v minulosti udialo už niekoľko a dodnes sa objavujú ďalšie prípady.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 PREDSTAVENIE „INVESTORA“

Praktickosť produktov bude riešená formou analýzy z pohľadu fiktívneho drobného investora (bežného človeka), pri ktorom bude načrtnutá jeho finančná a rodinná situácia, jeho plány do budúcnosti a na ich základe bude posudzovaná vhodnosť investovania do tej, ktorej investície. Investor nevyhlúčil ani investovanie v zahraničí, preto budú posudzované ako produkty z Českej republiky, tak aj zo Slovenska.

Pán Rostislav Podhorský je 45-ročný zamestnanec v súkromnom podniku. Pracou pri sústruhu, ako odborný asistent výroby, mesačne zarába sumu 24.200 Kč (1.000 €). Býva s manželkou a spolu majú 2 školopovinné deti. O domácnosť sa starajú spolu s manželkou, ktorá ako učiteľka na základnej škole zarába v priemere sumu 14.520 Kč (600 €). Pravidelné mesačné náklady, spojené s fungovaním domácnosti, sa pohybujú v rozmedzí od 16.000 do 18.000 Kč (661-744 €). Zostávajúce peňažné prostriedky si ukladajú na spoločný bežný bankový účet. Ten je úročený úrokovou mierou 0,05 % p.a.

Pán Podhorský sa rozhodol, že chce svoje uložené financie lepšie zhodnotiť, pretože v horizonte najbližších rokov neplánuje väčšie výdavky. Pri hľadaní vhodnejšieho investičného riešenia si stanovil, vzhľadom na povinnosť starať sa o nezaopatrené deti, tieto podmienky:

- maximálna investovaná suma:
 - jednorazovo 100.000 Kč (4.132 €)
 - mesačné vklady 10.000 Kč (413 €)
- dĺžka investície maximálne 5 rokov
- optimálna likvidita:
 - sporiace produkty – 7 dní
 - investičné produkty – ihneď
- minimálna úroková miera zhodnotenia:
 - sporiace produkty – 2 % p.a.
 - investičné produkty – 5 % p.a.
- optimálne riziko spojené s investíciou – maximálne 5 %-ná strata z celého vkladu

5 VYBRANÉ PRODUKTY

Pre túto časť bolo vybraných 10 konkrétnych produktov, ktoré ponúkajú banky na Slovensku a v Českej republike. Výber bol založený na osobnom rozhovore s pracovníkmi jednotlivých bánk, ktorými boli vybrané produkty označené za investície vzbudzujúce najväčší záujem s prihliadnutím k požadovanému maximálnemu riziku. V prvom rade bude priblížená ich podstata a ich základné vlastnosti, o ktorých banky informujú investorov vo svojich infolistoch.

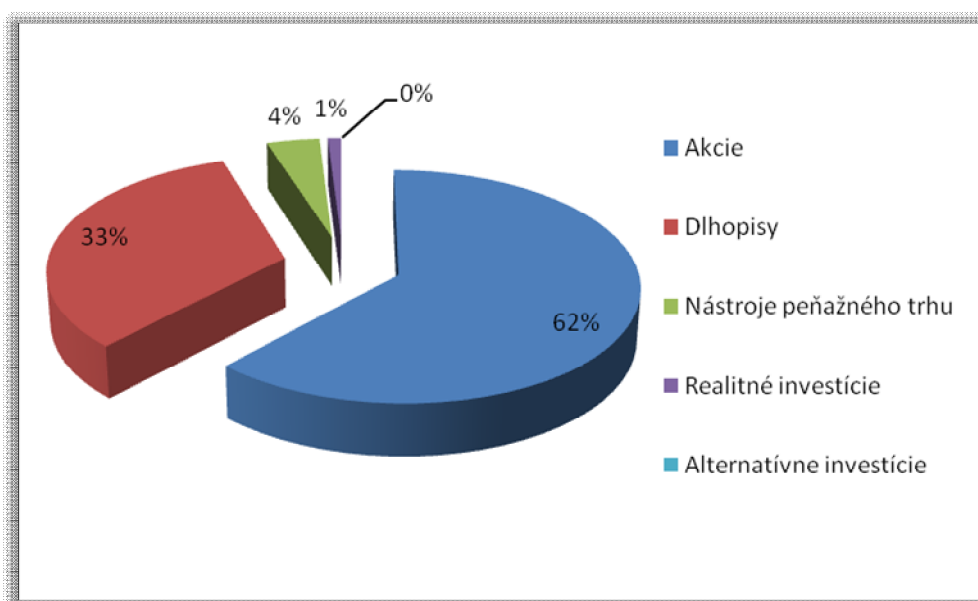
5.1 Archipel Portfolio Pro November 90

Krajina: *Slovensko*

Banka: *ČSOB*

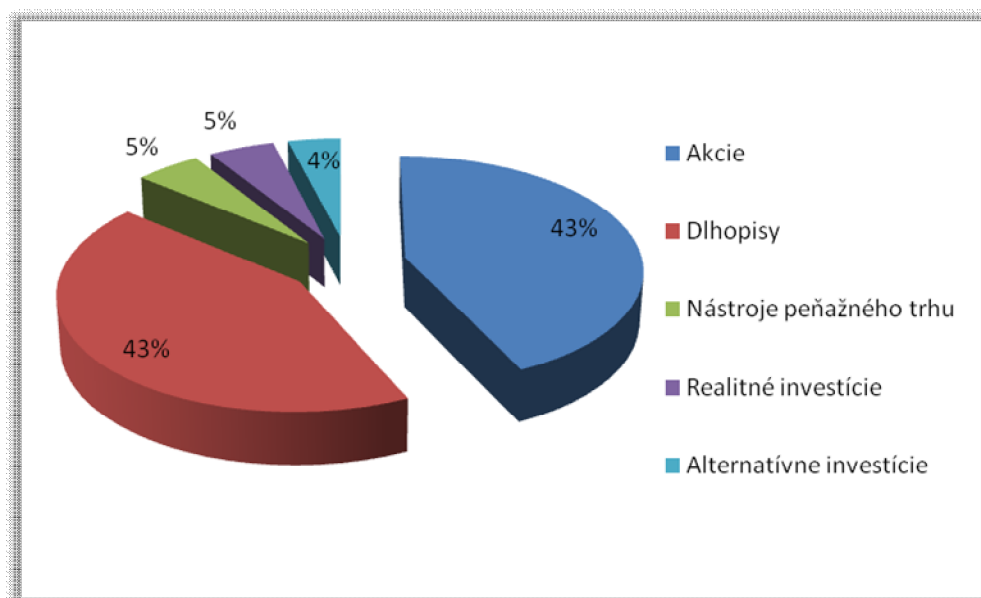
Jedná sa o zmiešaný otvorený podielový fond s domicilom v Írsku, ktorý je prístupný pre všetkých investorov, avšak podľa rebríčka rizikovosti je odporúčaný pre záujemcov minimálne na úrovni 3. Fond je vhodný najmä pre súkromných a korporátnych investorov, ktorí investujú na dobu 3-4 roky.

Keďže ide o zmiešaný otvorený podielový fond, portfólio majetku fondu nie je zamerané len na jeden typ investícií. Zloženie aktív, do ktorých fond investuje je nasledovné:

Graf 1 Aktuálne zloženie portfólia [14, vlastné spracovanie]

Tieto percentá sa menia podľa rozhodnutia správcu fondu a aktuálnej situácie na trhu s cennými papiermi. Pôvodné rozvrhnutie majetku pri otvorení fondu (12/2009) bolo nasledovné:

Graf 2 Počiatočné zloženie portfólia [vlastné spracovanie]

Na základe toho, že jedinou položkou, ktorá vzrástla sú akcie, a zvyšné položky, ak nezaknili, tak klesli, je jednoznačne vidno, akým smerom je fond upravovaný spravovaný.

Tento otvorený podielový fond bol založený (so začiatkom predaja) dňa 12.10.2009. Na svojom začiatku mal stanovenú hodnotu minimálneho vkladu na úrovni 1.000 € (24.200 Kč). Ďalšie navyšovanie vkladu bolo možné len s násobkami 250 € (6.050 Kč). V súčasnosti je táto podmienka poupravená na aktuálnu hranicu, minimálne 150 € (3.630 Kč) a navyšovanie násobkami 10 € (242 Kč). Pri vstupe do tohto fondu si banka účtuje jednotný vstupný poplatok (upisovacie obdobie neexistuje, teda poplatok je rovnaký v každej dobe) 1,5 % z investovanej čiastky. Správcovský poplatok fondu je 0,75 % z aktív ČSOB/KBC a 1,05 % z ostatných aktív. Tento poplatok je strhaný počas vedenia účtu, a je zohľadnený v konečnom výnose. Výstupný poplatok nie je.

Fond funguje na trhu už viac ako rok a pol a teda aj ukazatele vyššie spomenutých kritérií môžu čo-to napovedať o fonde. Likvidita fondu je okamžitá. Je možné kedykoľvek vstúpiť a taktiež kedykoľvek odpredať. Jedinou nevýhodou je, že aktuálnu cenu, za ktorú nakúpil, resp. predal, sa dozvie investor až o 2 dni neskôr. V oblasti rizika fond garantuje 90 %-nú

ochranu majetku, čiže v prípade nepriaznivého vývoja investor stratí max. 10 % svojho vkladu. Čísla výnosnosti uvádzajú nasledovné rozdiely hodnoty 1 podielového listu:

Obdobie	Výnos (kumulatívny)	Výnos (p.a.)
1 mesiac	0,95 %	---
6 mesiacov	3,07 %	---
1 rok	1,31 %	1,31 %
od vzniku	9,34 %	6,10 %

Tab. 1 Percentuálne zúročenie za uplynulé obdobia [14, vlastné spracovanie]

Pre podrobnejšiu analýzu a lepšie pochopenie je uvedená aj grafická podoba vývoju produktu Archipel Portfolio Pro November 90 od vzniku.

Obr. 3 Grafické znázornenie vývoju Archipel Portfolio Pro November 90 [14]

5.2 Termínovaný vklad s okamžitým úrokom

Krajina: *Slovensko*

Banka: *Slovenská sporiteľňa*

Slovenská sporiteľňa prednedávnom uviedla na trh nový produkt a to termínovaný vklad s okamžitým úrokom. V ňom ponúka svojim zákazníkom zhodnotenie prostriedkov 10 %-ným výnosom.

Novinkou na trhu je najmä preto, že celý výnos klientovi vyplatí hneď pri založení termínovaného účtu a hlavne v hotovosti. Jednou z mála podmienok pre tento vklad je minimálna čiastka vkladu 1.000 € (24.200 Kč) a následné násobky 100 € (2.420 Kč). Ďalšou z podmienok je viazanosť, na ktorú je termínovaný vklad zakladaný. Táto doba je 3,5 roka. Za poskytnutie prostriedkov na túto vopred určenú dobu dostáva klient (investor) záruku 10 %-ného zhodnotenia (2,76 % p.a.), ktoré dostane hneď a v hotovosti. Hlavnou výhodou oproti klasickým termínovaným vkladom je, že peniaze, ktoré klient dostane ihneď, nie sú znehodnotené infláciou.

Príklad, ktorý uvádza samotná sporiteľňa (banka):

Pri vklade 1.000 € (24.200 Kč) klient získava 10 %-ný výnos, ktorý činí 100 € (2.420 Kč) a po zdanení 81 € (1.960 Kč). Za každých ďalších investovaných 100 € (2.420 Kč) sa výnos navýši 8,10 € (196 Kč). Výnos klient dostáva ihneď.

5.3 Termínovaný vklad

Krajina: *Slovensko*

Banka: *DEXIA*

Banka DEXIA, pôsobiaca na slovenskom trhu má jedny z najvýhodnejších bežne dostupných termínovaných vkladov a preto sa ich ponuka javí výhodne.

Podobne ako v iných bankových spoločnostiach, i v DEXII je úročenie termínovaných vkladov odstupňované podľa výšky vložených prostriedkov a dĺžky viazanosti. Podmienkam pána Podhorského vyhovujú iba dva prípady, preto sú odlišené hrubým písmom od ostatných možností investovania.

V tabuľke je uvedená celá ponuka možností vloženia peňazí na termínovaný vklad v DEXII:

SUMA v € (v Kč)	1 mes	3 mes	6 mes	24 mes	36 mes
od 300 do 6.000 (od 7.260 do 145.200)	0,15	0,40	0,90	2,85	3,00
nad 6 000 do 15 000 (nad 145.200 do 363.000)	0,20	0,50	0,95	2,85	3,00
nad 15 000 do 60 000 (nad 363.000 do 1.452.000)	0,30	0,60	1,00	2,85	3,00
nad 60 000 (nad 1.452.000)	0,45	0,75	1,15	2,85	3,00

Tab. 2 Úrokové miery termínovaných vkladov v DEXII [15, vlastné spracovanie]

V závislosti od viazanosti termínovaného vkladu je stanovená výpovedná lehota nasledovne:

- 5 kalendárnych dní pre TV s viazanosťou 1 mesiac (vrátane)
- 30 kalendárnych dní pre TV s viazanosťou viac ako 1 mesiac až 12 mesiacov (vrátane)
- 90 kalendárnych dní pre TV s viazanosťou viac ako 12 mesiacov

[16]

5.4 Sporiaci účet EXTRA

Krajina: *Slovensko*

Banka: **ČSOB**

Sporiaci účet s výpovednou lehotou a EXTRA úročením ponúka klientom perspektívne investovanie na báze pravidelných mesačných vkladov. Úroková miera tohto sporiaceho účtu je najvyššia spomedzi dostupných sporiacich účtov v rámci Slovenska.

Už od 15 € (363 Kč) mesačne môže každý zhodnocovať svoje peniaze na sporiacom účte od ČSOB. Maximálna možná čiastka mesačných vkladov je 500 € (12.100 Kč). Pri tomto

type sporenia je klientovi garantovaná úroková sadzba – 2 % p.a., kedy je nasporená čiastka pravidelne zúročovaná mesačne.

So sporením na tomto type účtu je spojená aj výpovedná lehota, ktorá je stanovená na 7 dní a rovnako aj dispozičná lehota (doba, kedy sú peniaze k dispozícii po uplynutí výpovednej lehoty) je 7 dní.

5.5 Spořicí účet SYMPATIK

Krajina: *Česká republika*

Banka: *Waldviertel Sparkasse von 1842*

Tento sporiaci účet ponúka veľmi lukratívnu úrokovú mieru spomedzi sporiacich účtov v rámci Českej republiky. Vklad investovaný do Spořicího účtu SYMPATIK je 100 %-ne garantovaný a krytý štátom. Investovanie je realizované pravidelnými mesačnými vkladmi.

Jednou z hlavných podmienok tohto účtu je splnenie pravidelnosti vkladov v hodnote od 300 Kč (12 €) do 3.000 Kč (124 €) mesačne a to po celkovú dobu 30 mesiacov. Samozrejme počas celej doby sporenia je nutné vkladať rovnakú čiastku. Vklady sú následne úročené 3 % p.a. vždy na konci kalendárneho roku k zostatku na účte. Sadzba sa viaže na celé obdobie sporenia. Pri nedodržaní podmienky - vložení inej ako stanovenej čiastky, alebo predčasnom ukončení sporenia – je úroková miera zredukovaná na hodnotu 0,3 % p.a.

Zriadenie účtu, jeho vedenie a taktiež zrušenie účtu je bezplatné. Minimálny zostatok a výpovedná lehota pri tomto sporiacom účte neexistujú, z dôvodu, že peniaze sú viazané a výber bez sankcií nie je možný.

Ďalšou podmienkou pre zriadenie účtu je už existujúci osobný, penzijný, alebo podnikateľský účet v banke Waldviertel Sparkasse von 1842.

5.6 ING Český fond obligací

Krajina: *Česká republika*

Banka: *GE Money*

ING Český fond obligací je fond, ktorý je určený pre jednorazové, ale aj pravidelné investovanie s doporučenou dobou investovania na 2 - 3 roky. Fond sa radí do kategórie veľmi konzervatívnych.

ING Český fond obligací je určený investorom, ktorých cieľom sú stabilné výnosy v strednodobom horizonte. Fond investuje predovšetkým do likvidných dlhopisov denominovaných v českej korune. Investičná stratégia fondu je založená na strednodobom výhlade vývoja úrokových výnosov.

Fond funguje na trhu od 27.10.1997, kedy bol založený. Jeho vstupný poplatok pre nových investorov je 1,5 % z vložených peňazí. Pri výstupe (predaji podielových listov) investor neplatí žiaden poplatok. Poplatok za správu účtu je 1 % z vkladu ročne. Podmienkou vstupu do ING Český fond obligací je minimálna čiastka vkladu 50.000 Kč (2.066 €). Fond svoje prostriedky investuje do štátnych obligácií Českej republiky.

Nakoľko je fond zameraný na takmer bezrizikové portfólio investícií, aj samotné riziko fondu sa bude blížiť nule. Likvidita fondu je okamžitá avšak je odporúčené zhodnocovanie počas minimálne 2 rokov. Výnosnosť fondu v ostatnom období mierne kolísava.

Obdobie	Výnos (kumulatívny)	Výnos (p.a.)
1 mesiac	0,30 %	---
3 mesiace	0,10 %	---
6 mesiacov	-2,26 %	---
1 rok	2,35 %	2,35 %
2 roky	13,29 %	6,44 %
3 roky	12,20 %	3,91 %
5 rokov	11,43 %	2,18 %

Tab. 3 Percentuálne zúročenie za uplynulé obdobia [17,vlastné spracovanie]

5.7 Global Partners ČSOB Světového růstu+ 25

Krajina: *Česká republika*

Banka: **ČSOB**

Global Partners ČSOB Světového růstu+ 25 je zaistený fond so zameraním na konzervatívnejších investorov, ktorí nepotrebujú (resp. nechcú) príliš riskovať a volia radšej variant zaistenia vloženého kapitálu. Stupeň rizika fondu je 2 – s nízkou mierou rizika. Domicilom fondu je Luxembursko.

Fond ešte len prichádza na trh, preto ešte nemožno dobre posudzovať jeho vlastnosti. No zopár základných údajov je už známych. Na trh príde tento produkt plnohodnotne od 7.7.2011. Tomu bude predchádzať upisovacie obdobie od 2.5. do 30.6.2011. Minimálny investícia je 5.000 Kč (207 €), pričom hodnota jedného podielu je 10 Kč (0,41 €). Náklady na vstup sa odrážajú vo vstupnom poplatku. Ten je 2 % z vkladu počas upisovacieho obdobia (2.5. – 30.6.2011) a 3 % z vkladu mimo upisovacieho obdobia. Správcovský poplatok nie je zriadený, takže vedenie účtu je ako pri väčšine podobných fondov bezplatné. Pri výstupe investorovi taktiež nie je žiadna čiastka strhnutá. Aspoň pokiaľ dodrží podmienky zmluvy ohľadom splatnosti. Tá je stanovená na 30.4.2015. Pri výbere (ukončení) pred splatnosťou si banka účtuje poplatok vo výške 1 % z vlozenej čiastky.

Najhorším z kritérií je pri tejto investícii likvidita. Ta je vyjadrená viazanosťou (rozdielom medzi dátumom uvedenia na trh a dátumom splatnosti), ktorá je pri Global Partners ČSOB Světového růstu+ 25, 3 roky a 9 mesiacov. Podobne nepriaznivá sa dá predpokladať, že bude aj výnosnosť. Najlepším spomedzi kritérií je riziko, ktoré je v tomto prípade nulové. Jediné, čo investor riskuje, je, že sa jeho peniaze nezhodnotia a teda ich hodnota na základe inflácie bude v budúcnosti nižšia.

5.8 ČSOB akciový fond – Střední a Východní Evropa

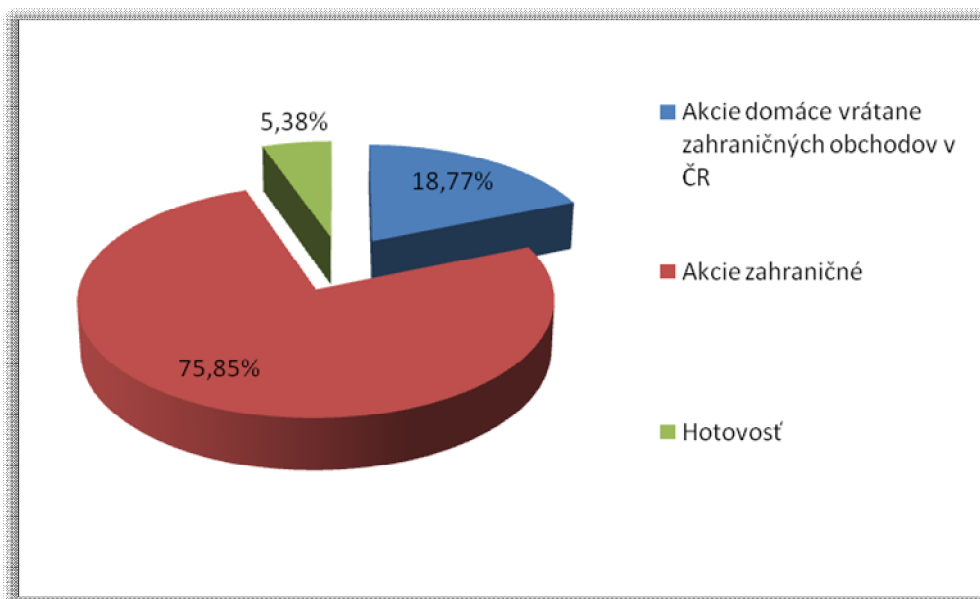
Krajina: *Česká republika*

Banka: **ČSOB**

Tento fond je vysokorizikový akciový fond s úrovňou rizika 6. Je určený pre tzv. „veľkých hráčov“, ktorí sú ochotní postúpiť vysokú mieru rizika. Taktiež je odporúčané investovanie do tohto fondu na báze dlhodobého horizontu. Domicilom je Česká republika.

Fond sa zameriava na investovanie do trhov v regióne strednej a východnej Európy. Jeho investície sú zamerané pri zachovaní široko rozloženej sektorovej alokácii portfólia predovšetkým na Česko, Poľsko, Rusko, Turecko, Maďarsko, Slovinsko, Rumunsko a Chorvátsko. Ide o trhy „novej“ Európy. Medzi najvýznamnejšie tituly v portfóliu fondu patria: Gazprom, Erste Bank, Lukoil, Turk Gar Bank, ČEZ, Sberbank, Komerční banka, Rosneft Oil, Telefónica O2 a Surgufnet.

Fond ČSOB akciový fond – Střední a Východní Evropa funguje už viac ako 4 roky na trhu. Bol založený 3.5.2007 a jeho minimálna hodnota investície je jednorazový vklad 5.000 Kč (207 €), alebo pravidelné vklady po 500 Kč (21 €). Zaťaženosť fondu poplatkami je relatívne vysoká. Vstupný poplatok činí 2,5 % z investície a správcofský je vo výške 2 % z vložených prostriedkov. Výstup z fondu je oslobodený od poplatku. Portfólio fondu je rozložené do troch typov investícií, ktoré je vidno na nasledovnom grafe.

Graf 3 Percentuálne rozloženie kapitálu fondu [18, vlastné spracovanie]

V tomto prípade je najvýhodnejšou pre investora okamžitá likvidita. Prístup mať peniaze k dispozícii hneď po odpredaji je veľkou výhodou. Ako už však bolo spomenuté, riziko investovania do ČSOB akciový fond – Střední a Východní Evropa je veľmi vysoké a preto môže dôjsť k výraznému poklesu hodnoty investovaných peňazí. Svedčí o tom i graf vývoja ďalšieho z kritérií – výnosu.

Obr. 4 Grafické znázornenie vývoju ČSOB akciový fond – Střední a Východní Evropa [18]

Je zreteľné, že samotná výnosnosť fondu bola v začiatkoch značne záporná a teda sa potvrdila hrozba poklesu ceny podielového listu. Pre lepšie pochopenie a znázornenie postupnosti vývoja slúži nasledujúca tabuľka percentuálneho výnosu za jednotlivé minulé obdobia.

Obdobie	Výnos (kumulatívny)	Výnos (p.a.)
1 mesiac	-4,21 %	---
3 mesiace	-0,91 %	---
6 mesiacov	-1,93 %	---
1 rok	2,56 %	2,56 %
2 roky	40,97 %	18,73 %
3 roky	-19,33 %	-6,91 %
4 roky	-37,26 %	-11,00 %
Od vzniku	-37,39 %	-11,16 %

Tab. 4 Percentuálne zúročenie za uplynulé obdobia [18, vlastné spracovanie]

Z tabuľky je vidno vysokú volatilitu (rozdiely medzi jednotlivými obdobiami), ktorá často sprevádza podobné akciové fondy s rovnako vysokou mierou rizika. Veď kým za obdobie posledných dvoch uplynulých rokov by sa prípadný vklad zúročil takmer o polovicu, za obdobie od vzniku by investor, investujúci hneď na počiatku, prerobil necelých 40 % svojho peňažitého vkladu.

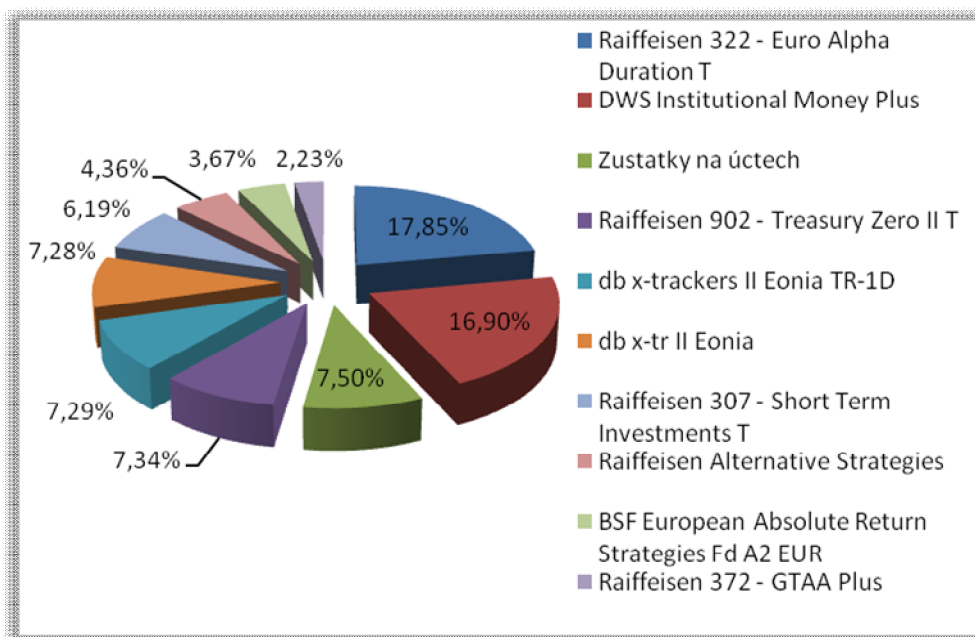
5.9 A.R. Global Balanced

Krajina: *Česká republika*

Banka: *Raiffeisen*

Fond A.R. Global Balanced je fondom fondov. Důležitou úlohou při řízení fondu hrá diverzifikácia rizik prostredníctvom finančných derivátov. Portfólio fondu sa tak môže pružne prispôsobovať podmienkam na trhu. Tento typ fondu je ideálny pre investorov, ktorí uprednostňujú istotu, majú záujem o atraktívne zhodnotenie so stanovením rizikového limitu. Dlhodobý investičný horizont, min. 8 let.

Fond vytvára široko diverzifikované portfólio, ktoré pokrýva akciové a dlhopisové trhy všetkých regiónov, všetky meny a všetky triedy aktív. Primárnym cieľom stratégie fondu je ochrana hodnoty fondu s vopred stanovenou požadovanou úrovňou ročného výnosu a vymedzenie limitu pre maximálnu ročnú stratu. Najväčšie podiely v majetku fondu majú nasledujúce podfondy:

Graf 4 Percentuálne zloženie portfólia [19, vlastné spracovanie]

Pôsobenie fondu začalo 3. 1. 2006, kedy bol tento balancovaný podielový fond založený. Investor pri vstupe do tohto fondu musí zaplatiť vstupný poplatok 2 % z výšky investície. Za správcovské služby je účtovaný správcovský poplatok 1,25 % z vkladu. Nominálna hodnota jedného podielového listu je 100 € (2.420 Kč).

Je možné povedať, že pri tomto konkrétnom fonde je likvidita vysoká aj napriek odporúčanému dlhodobému (až 8 rokov) investičnému horizontu. Ten má skôr poradný charakter a popritom nevylučuje ľahkú dostupnosť k prostriedkom. S fondom je spojené aj riziko a riziko tohto fondu je limitované maximálnou možnou stratou počas roka a tá činí 3 % p.a. Výnosnosť nie je výrazná, ale v poslednom období preukazuje relatívne vysoké percentuálne zúročenie.

Obdobie	Výnos (kumulatívny)	Výnos (p.a.)
1 rok	3,04 %	3,04 %
3 roky	5,25 %	1,72 %
5 rokov	-0,80 %	-0,16 %
Od vzniku	-0,32 %	-0,06 %

Tab. 5 Percentuálne zúročenie za uplynulé obdobia [19, vlastné spracovanie]

5.10 Europa HighYield (Evropské korporátní dluhopisy)

Krajina: *Česká republika*

Banka: *Raiffeisen*

Fond je vhodný pre investora, ktorý je ochotný podstúpiť vyššie výkyvy kurzov pre relatívne vyššie výnosy. Prostriedky fondu sú investované prevažne do európskych podnikových (korporátnych) dlhopisov nižších ratingových kategórií, kde existuje možné riziko nesplatenia emisie. Do Europa HighYield môžu byť nakupované taktiež americké dlhopisy s vysokým výnosom a dlhopisy rozvíjajúcich sa trhov. Investičný horizont by mal činiť najmenej 8 rokov.

Pôsobenie fondu na trhu je datované od 12.5.1999. Majetok fondu je zhodnocovaný nasledovnými titulmi: PERNOD-RICARD, MONDI FINANCE MTN, UNITYM.NRW/HE. REGS, FCE BANK PLC, FIAT INDUSTRIAL FIN EUR a mnohými inými. Vstupný poplatok fondu je 1,5 % z peňazí, investovaných do fondu a za správu fondu si banka strháva 0,96 % z investovaných financií. Nominálna hodnota jedného podielového listu je 100 € (2.420 Kč).

Investície smerujú do rizikovejších dlhopisov, preto riziko fondu je stredné. Kompenzovať by ho mal dlhodobý (minimálne 8-ročný) investičný horizont. Aj vzhľadom na tento horizont, je miera dostupnosti k peniazom relatívne vysoká. Investor si môže v praxi peniaze vybrať kedykoľvek. Tabuľka vývoja výnos z minulých rokov poskytuje, pre investora, zaujímavé zúčtenia, ako z hľadiska ročného nárastu (p.a.), tak aj z pohľadu celkového kumulatívneho výnosu.

Obdobie	Výnos (kumulatívny)	Výnos (p.a.)
1 rok	9,25 %	9,25 %
3 roky	35,00 %	10,52 %
5 rokov	30,26 %	5,43 %
10 rokov	77,74 %	5,92 %
Od vzniku	87,12 %	5,36 %

Tab. 6 Percentuálne zúčtenie za uplynulé obdobia [20,vlastné spracovanie]

6 ANALÝZA VYBRANÝCH INVESTÍCIÍ

Kritériom posudzovania investičných produktov, ktoré vzbudzuje najväčší interes zo strany investora, je ročný výnos investície. Je to najmä preto, že sa väčšina investorov zaujíma hlavne o zisk z investovania. Z vyššie uvedených investičných produktov možno vidieť aké rozdielne môže byť zúčenie vkladu počas roka. Významný podiel na skutočnej výške získaných prostriedkov majú poplatky spojené s investovaním. V tabuľke sa odzrkadľuje, ako ovplyvňujú poplatky rozdielnosť medzi nominálnou a skutočnou úrokovou sadzbou.

Názov	Nominálna úroková miera	Vstupný poplatok	Správcovský poplatok	Skutočná úrok. miera (SÚM)	SÚM (p.a.)
Archipel Portfolio Pro November 90	34,45 %	1,5 %	---	32,95 %	5,86 %
Termínovaný vklad s okamžitým úrokom	10 %	---	---	10 %	2,76 %
Termínovaný vklad	9,27 %	---	---	9,27 %	3,00 %
Sporiaci účet EXTRA	10,41 %	---	---	10,41 %	2,00 %
Spořicí účet SYMPATIK	7,68 %	---	----	7,68 %	3,00 %
ING Český fond obligací	11,39 %	1,5 %	1 %	8,89 %	1,72 %
Global Partners ČSOB Světového růstu+ 25	nie je známe	2 %	---	nie je známe	nie je známe
ČSOB akciový fond – Střední a Východní Evropa	13,47 %	2,5 %	2 %	8,97 %	1,73 %
A.R. Global Balanced	16,15 %	2 %	1,25 %	12,90 %	2,46 %
Europa HighYield	30,26 %	1,5 %	0,96 %	27,8 %	5,03 %

Tab. 7 Nominálne a skutočné úrokové miery [vlastné spracovanie]

Tabuľka uvažuje, že pán Podhradský investuje svoje financie na maximálnu možnú dobu (maximálne však 5 rokov) a taktiež vychádza z predchádzajúcich období a simuluje rovnaký vývoj ako v minulosti za posledné známe obdobia. Pre čo najpresnejšie určenie skutočnej úrokovej miery by sa okrem zohľadnenej rozdielnej doby investovania musel vziať ohľad aj na iné faktory ovplyvňujúce reálnu výšku zhodnotenia vkladu. Ako príklad možno uviesť infláciu, ktorá pri všetkých produktoch, okrem Termínovaného vkladu s okamžitým úrokom, znehodnocuje kúpnu hodnotu peňazí a mnohé iné.

Pri výnose z investície je dôležitou informáciou volatilita, alebo laicky povedané kolísavosť hodnoty podielového listu. Pre veľmi konzervatívnych investorov je priaznivejšia nízka volatilita, kedy je vývoj fondu viac-menej priamočiary. Takými produktmi sú najmä termínované vklady a sporiace účty, pri ktorých je výnosnosť priamo určená už pred vstupom do investície. Menej konzervatívnym až mierne dynamickým investorom s chuťou riskovať nevedí aj mierne kolísanie hodnoty, ktoré berú ako fakt takmer nevyhnutný k perspektívnejšiemu rastu. Medzi ideálne produkty bánk pre túto cieľovú skupinu patria uzavreté podielové fondy a otvorené podielové fondy, orientované na bezrizikové portfólio. Sú to predovšetkým dlhopisové otvorené podielové fondy a otvorené podielové fondy peňažného trhu. Z vyššie uvedených fondov by šlo o „štvoricu“ GE Money Emerging Bond Fund, ING Český fond obligací, Global Partners ČSOB Světového růstu+ 25 a A.R. Global Balanced. Ak vie investor akceptovať aj prudké výkyvy, mal by sa orientovať skôr na viac rizikové fondy, ktoré majú tendenciu vysokých strát alebo vysokých výnosov. Medzi také patria Archipel Portfolio Pro November 90, ČSOB akciový fond – Střední a Východní Evropa a Europa HighYield.

Ďalším rozdielom pri spomenutých produktoch je ich likvidita, odhliadnuc od odporúčanej doby investičného horizontu. Kým menej rizikové investície so 100 %-ne stanovenou úrokovou mierou sú viazané na určité obdobie, podielové fondy, predovšetkým tie otvorené, dávajú slobodnú vôľu investorovi rozhodnúť sa kedy do fondu vstúpi, pristúpi, či od neho odstúpi. Doba viazanosti sa pri požadovanej hodnote výnosu, min. 2 % p.a., pohybuje v horizonte niekoľkých rokov. Pri termínovanom vklade je to minimálne 12 mesiacov, no najčastejšie sa jedná o dobu 2-3 rokov. Miernou výhodou disponujú sporiace účty, ktoré pri podobnom zhodnotení, blížiacom sa 2 % p.a., sú väčšinou viazané výpovednou lehotou. Tá je rádovo podstatne kratšia. Najpoužívanejším modelom je výpovedná lehota 7 dní, kedy investor musí 7 dní pred výberom nahlásiť svoje rozhodnutie o výbere, či prevode, hotovos-

ti. Po uplynutí výpovednej lehoty má investor, resp. klient banky, rovnako dlhé obdobie na uskutočnenie svojho rozhodnutia.

Názov	Dostupnosť peňazí
Archipel Portfolio Pro November 90	ihneď
Termínovaný vklad s okamžitým úrokom	3,5-ročná viazanosť
Termínovaný vklad	2-, resp.3-ročná viazanosť
Sporiaci účet EXTRA	7.dňová výpovedná lehota
Spořicí účet SYMPATIK	viazanosť 2,5 roka
ING Český fond obligací	ihneď
Global Partners ČSOB Světového růstu+ 25	viazanosť 3 roky 9 mesiacov
ČSOB akciový fond – Střední a Východní Evropa	ihneď
A.R. Global Balanced	ihneď
Europa HighYield	ihneď

Tab. 8 Likvidita jednotlivých analyzovaných produktov [vlastné spracovanie]

Veľkú váhu na rozhodovaní investora kam vložiť svoje kapitálové prostriedky má riziko, ktoré súvisí s daným investičným produktom. Produkty s vysokým stupňom rizika kompenzujú tento riskantný čin vyššou úrokovou mierou, v porovnaní s podobnými, no menej rizikovými produktmi. Málokto z investorov je ochotný podstúpiť vysoké riziko za neadekvátnu náhradu. Medzi vysokorizikové investície možno zaradiť najmä investície zamerané na akcie a v niektorých prípadoch aj fondy investujúce do podnikových dlhopisov, ktoré nie sú tak kryté ako dlhopisy štátne. Je len na investorovi, ktorý pomer riziko/výnos je konkrétne pre neho ten adekvátny. Opakom týchto niekedy stratových produktov sú zaistené a sporiace produkty, pri ktorých nehrozí žiadne, alebo iba minimálne riziko a sú často vyhľadávané ľuďmi s nedôverou k fondom. Istota vyplatenia vkladu je väčším lákadlom ako risk.

Rozdelenie skúmaných fondov podľa rizika by bolo len opakovaním toho, čo bolo spomenuté pri volatilitě. Nie vždy je pre investora prospešné, ak sa bezhlavo vrhne do investova-

nia do produktov, ktoré sú takpovediac „nad jeho rámec“. Jednoducho, prinášajú vyššie riziko ako je investorovi odporúčané na základe jeho profilu. V dnešnej dobe už mnohé inštitúcie pomocou odborných dotazníkov dokážu určiť maximálnu kategóriu odporúčaných investícií. Väčšinou sa jedná o fondy. Ak sa klient rozhodne konať nad rámec svojho zarádania, je vždy upozornený na prípadné riziká.

Na záver sa budeme zaoberať aj jednou z podmienok investovania – minimálnym vkladom. Je to čiastka, ktorá zdola limituje množstvo vloženého kapitálu. V mnohých prípadoch je práve toto kritérium problémom pri investovaní. Je bežné, že bankové spoločnosti zvýhodňujú produkty určené bonitnejšej vrstve klientov, ale niet sa čo diviť, keďže tá im poskytuje omnoho väčší majetok na ďalšie investovanie, ako bežný klient. A i keď by bol aj bežný človek ochotný do daného fondu zainvestovať, rozhodujúca je hodnota minimálneho vkladu.

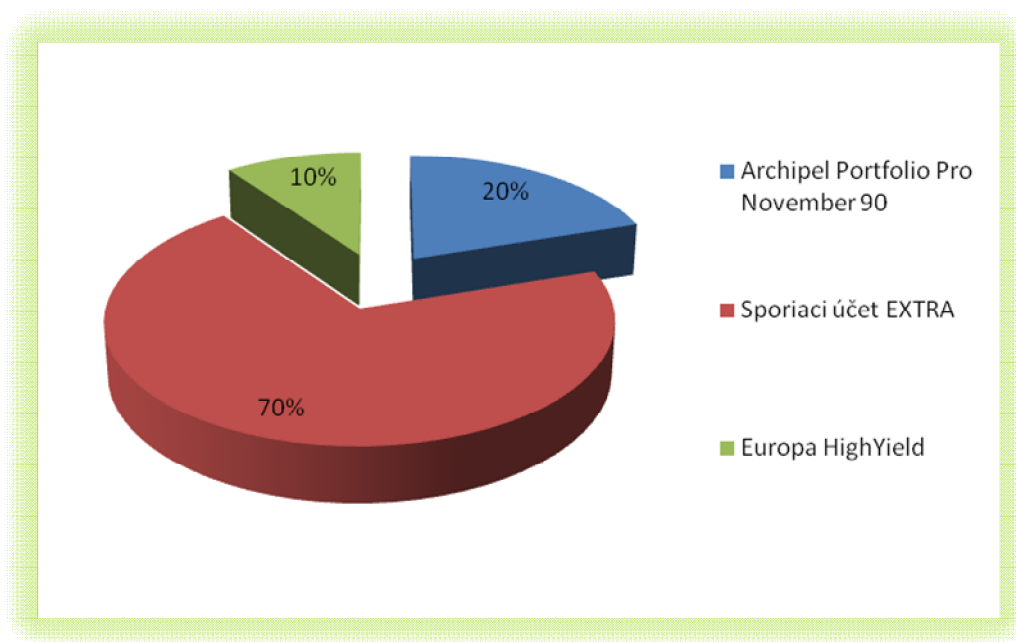
Neraz sa stretáme pri investíciách s tým, že do príslušnej kolónky v informačnom letáčku je písaná aj doložka o možnosti doinvestovania ďalších finančných prostriedkov, ktorými si investor môže rozšíriť svoj podiel na konkrétnom, či už fonde, alebo inom investičnom produkte. Pováčšine ide pri tejto možnosti o násobky určitej hodnoty, ktorá je takmer vždy menšia ako samotná hodnota minimálneho vkladu.

Název	Minimální vklad
Archipel Portfolio Pro November 90	150 € (3.630 Kč)
Termínovaný vklad s okamžitým úrokem	1.000 € (24.200 Kč)
Termínovaný vklad	300 € (7.260 Kč)
Sporiaci účet EXTRA	15 € (363 Kč) mesačne
Spořicí účet SYMPATIK	300 Kč (12 €) až 3.000 Kč (124 €) mesačne
ING Český fond obligací	50.000 Kč (2.066 €)
Global Partners ČSOB Světového růstu+ 25	5.000 Kč (207 €)
ČSOB akciový fond – Střední a Východní Evropa	5.000 Kč (207 €) alebo 500 Kč (21 €) mesačne
A.R. Global Balanced	100 € (2.420 Kč)
Europa HighYield	100 € (2.420 Kč)

Tab. 9 Tabuľka minimálnych vkladov [vlastné spracovanie]

7 ODPORUČENIE INVESTOROVI

Na základe požiadaviek, ktoré boli prezentované ako podmienky investovania pána Rostislava Podhradského a po analýze vybraných 10 investičných produktov 6 rozličných bánk, bolo vybrané nasledovné portfólio pre investovanie:

Graf 5 Optimálne zloženie odporúčaného portfólia [vlastné spracovanie]

Najväčšia časť (70 %) investovaných peňazí by mala byť vložená na Sporiaci účet EXTRA. Je to hlavne z dôvodu konzervatívnej povahy investora, ktorý má doma 2 nezaopatrené deti a pre prípad nečakanej udalosti by mohol potrebovať financie v krátkom časovom horizonte. Keďže je pán Podhradský živiteľom rodiny, priorita bol stanovená na niektorý spomedzi sporiacich, resp. termínovaných, účtov, zaisťujúcich bezpečné „investovanie“. Všetky 4 sporiace produkty splnili požadované kritérium minimálneho ročného zúčenia. Avšak pri likvidite jedine Sporiaci účet EXTRA dokázal splniť požiadavku, dostupnosť peňazí do 7 dní. Preto voľba produktu, ktorý ponúka 2 %-ný garantovaný úrok a krátku výpovednú lehotu. Financie sú na tomto sporiacom účte 100 %-ne kryté, takže riziko straty akejkoľvek časti vkladu je vylúčené, a vklad je výrazne lepšie zhodnocovaný ako na doterajšom bežnom účte. V prípade nutnosti sú prostriedky k dispozícii po uplynutí 7-dňovej lehoty. Pre cieľ slušne zabezpečiť rodinu investíciou do bezrizikového produktu s relatívne vysokým výnosom a rýchlou dostupnosťou k peniazom je tento produkt to najlepšie z ponúkaného.

Nebolo by však správne, ani efektívne, všetky financie určené na investovanie vložiť na jedno miesto. Sám investor pripúšťa riziko straty 5% z celej sumy investovanej do všetkých investícií portfólia. Keďže podstatná väčšina je vložená na bezrizikovom účte, môžeme zvyšnú časť majetku (30 %) zainvestovať aj do niektorého z podielových fondov. Pri uzavretých podielových fondoch je vklad zaistený, ale aj viazaný dlhou dobou do splatnosti, čo by bolo neatraktívne vzhľadom na nízke zúčenie. Preto by bolo lepšie investovať do otvorených podielových fondov, ktoré ponúkajú ako výhodnejšie zúčenie vkladu, tak i lepšiu prístupnosť k peniazom. Samozrejme, cenou za tento komfort je riziko.

Stanoveným podmienkam pre investičné produkty, vyhovujú iba 2 podielové fondy: zmiešaný Archipel Portfolio Pro November 90 a akciový Europa HighYield. O ich splnení rozhodlo hneď prvé kritérium – ročná výnosnosť. Keďže je v sumáre počítané maximálne s 5 %-nou stratou investovaných peňazí, väčší podiel by mal pripadnúť menej rizikovému podielu, aby sa zabezpečilo splnenie požiadavku.

Archipel Portfolio Pro November 90 je zmiešaným otvoreným podielovým fondom s 90 %-nou garanciou vkladu (hodnota zaistenia vkladu sa určí na úrovni 90 % z hodnoty podielového listu na začiatku kalendárneho roka a táto sa počas celého roka nemení) a nízkym stupňom investičného rizika. Stupeň rizika na úrovni 3. Do fondu bolo na základe výsledkov analýzy odporučené vložiť 20 % celkovej sumy z dôvodu nízkeho rizika a vysokého zúčenia. Pri pohľade na fond z dlhodobého hľadiska je vidno, že fond je skôr výnosový ako stratový. Podielové fondy sú akousi otvorenou knihou, reagujúcou na dianie vo svete, takže vývoj fondu môže ako prudko stúpať tak aj klesať. Vzhľadom na to, že Archipel Portfolio Pro November 90 je limitovaný len zdola, javí sa ako výborná investícia na strednodobý horizont investovania.

Najmenšiu časť (10 %) z majetku, určeného k investovaniu by mal pán Podhradský zainvestovať do druhého podielového fondu a zároveň celkovo tretej investície z vybraných bankových produktov. Europa HighYield je vysokorizikový otvorený fond (stupeň rizika 6), zameraný na akciový trh, určený najmä na dlhodobé investovanie. Z tabuľky fondu je jasne vidieť prudký rozlet tohto fondu, ktorý v doterajšom období prinášal svojim klientom vysoké výnosy. Dá sa predpokladať, že vývoj v nasledovných obdobiach bude podobného rázu. Z hľadiska strát, pri najhoršom možnom scenári, a to poklese hodnoty „Archiplu“ pod hra-

nicu 90 %, je pre Europa HighYield počítané s maximálne 30 %-ným poklesom hodnoty pod nákupnú cenu podielového listu.

Príklad:

celková investovaná suma 100.000 Kč:

- 70.000 Kč Sporiaci účet EXTRA
- 20.000 Kč Archipel Portfolio Pro November 90
- 10.000 Kč Europa HighYield

Maximálna strata:

$$(70.000 \text{ Kč} \times 0\%) + (20.000 \text{ Kč} \times 10\%) + (10.000 \text{ Kč} \times 30\%) =$$

$$0 \text{ Kč} \quad + \quad 2.000 \text{ Kč} \quad + \quad 3.000 \text{ Kč} \quad = \quad 5.000 \text{ Kč} \quad (5 \% \text{ z vkladu})$$

ZÁVĚR

Predstavením rozličných investičných produktov bolo poukázané, že mýtus, o investovaní len pre bohatých, je vyvrátený. Investičné produkty sú dostupné aj drobným investorom z rád bežných občanov. Preto boli priblížené základné typy sporiacich produktov a investícií s ktorými sa môže každý z nás stretnúť v ktorejkoľvek komerčnej banke. Pri výbere správnej investície, resp. sporiaceho produktu si je potrebné najskôr dôsledne preštudovať základné parametre. Dôležitým faktorom je aj, zvoliť si reálne kritériá, aké by mala investícia spĺňať. Netreba si myslieť, že sa nám podarí nájsť investíciu s výhodným zúročením, vysokou likviditou a nízkym rizikom. Ako preukázal diagram magického trojuholníka, jednotlivé parametre sa navzájom protichodne ovplyvňujú a nie je možné dosiahnuť úplného ideálu. Napríklad vysoká miera likvidity a nízke riziko vyvolávajú nízky výnos a naopak.

Pri praktickej analýze bolo náhodne vybraných spolu 10 investičných a sporiacich produktov, ktoré boli podrobne priblížené so všetkými podstatnými informáciami. Produkty však mali svoje základné kritériá, na základe ktorých mali byť investície zvolené, vopred určené imaginárnym (potenciálnym) investorom a tomu malo byť na základe porovnávania a analýzy odporúčané pre neho vhodné investičné portfólio. Zvolené produkty mali obsahovať, ako český, tak slovenský bankový trh. V konečnom výbere sa objavili 4 investície zo Slovenska a 6 z Českej republiky, nakoľko sa jednalo o českého investora. Po procese informovania o parametroch produktov boli tieto analyzované pomocou porovnania viacerých kritérií. Prvým bol skutočný výnos (po odčítaní všetkých poplatkov od nominálneho výnosu) v %, ktorý získa investor na konci investície. Táto analýza však nemala úplne 100 %-nú výpovednú hodnotu, nakoľko šlo o produkty s rôznymi dĺžkami investovania. Jej výsledkom bolo len akési informatívne oznámenie o skutočnom výnose na konci sporenia, resp. investovania. Druhým kritériom analýzy bolo porovnanie dostupnosti k peniazom. Väčšina skúmaných produktov zaručovala okamžité ukončenie v prípade záujmu zo strany investora a tým pádom mali investične ladení zákazníci svoje prostriedky k dispozícii ihneď. Je ale nevyhnutné dodať, že sa jednalo v týchto prípadoch o otvorené podielové fondy, pri ktorých je to bežnou záležitosťou. Na druhej strane uzavretý podielový fond, termínované vklady a sporiaci účet „Sympatik“ boli z tohto hľadiska nerentabilné. Ich viazanosť sa pohybovala okolo 3 rokov. Akýmsi kompromisom bol Sporiaci účet EXTRA, ktorý zaväzoval financie investora 7-dňovou výpovednou lehotou. Tretím a zároveň posledným kritériom bol minimálny vklad, ktorý bol nevyhnutný pre vstup do investície. V tomto prípade sa výsledky

výrazne líšili. Najnižší minimální vklad vyžaduje Spořicí účet SYMPATIK (300 Kč) a nejvyšší je vyžadovaný při vstupu do ING Český fond obligací (50.000 Kč). Nejčastěji byl s investicemi spojený minimální vklad na úrovni 2400-3000 Kč (100-124 €).

Na závěr byli autorom (mnou) vybrány 3 produkty, které byly doporučeny potenciálnímu investorovi vzhledem k jeho finanční a rodinné situaci. Doporučené portfólio je složeno z produktů: Sporiací účet EXTRA – 70 %, Archipel Portfolio Pro November 90 – 20 % a Europa HighYield – 10 %.

Základním heslem při investování je, že při správně zvoleném typu investice už netreba takmer nič robiť a financie budú pracovať a zarábať samé.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] JÍLEK, Josef. Akciové trhy a investování. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 656 s. ISBN 978-80-247-2963-3.
- [2] JÍLEK, Josef. Finanční trhy a investování. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 648 s. ISBN 978-80-247-1653-4.
- [3] REJNUŠ, Oldřich. Finanční trhy. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2008. 559 s. ISBN 978-80-87071-87-8.
- [4] REJNUŠ, Oldřich. Teorie a praxe obchodování s cennými papíry. Vyd. 1. Praha: Computer Press, 2001. 257 s. ISBN 80-7226-571-7.
- [5] SYROVÝ, Petr; NOVOTNÝ, Martin. Osobní a rodinné finance. 2., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2005. 176 s. ISBN 80-247-1098-6.

Internetové zdroje:

- [6] Co je to termínovaný vklad [online]. 2011 [cit. 2011-05-17]. Finance.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/bankovnictvi/informace/terminovane-vklady/co-to-je/>>.
- [7] Druhy termínovaných vkladů [online]. 2011 [cit. 2011-05-17]. Finance.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/bankovnictvi/informace/terminovane-vklady/rozdeleni-vkladu/>>.
- [8] Výhody a nevýhody termínovaného vkladu [online]. 2011 [cit. 2011-05-17]. Finance.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/bankovnictvi/informace/terminovane-vklady/vyhody-a-nevyhody/>>.
- [9] Co je to spořicí účet a jak funguje? [online]. 2007 [cit. 2011-05-17]. Sfinance.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.sfinance.cz/osobni-finance/informace/sporici-ucty/co-to-je/>>.
- [10] Global Partners KBC Rastovy SKK 1 [online]. 2010 [cit. 2011-05-17]. ČSOB. Dostupné z WWW: <<http://www.csob.sk/fond-detail?id=193>>.

- [11] Riziko vs. výnos vs. likvidita [online]. 2011 [cit. 2011-05-17]. Finance.sk. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.sk/investovanie/informacie/nez-zacnete/riziko-vynos-likvidita/>>.
- [12] JONÁŠ, Pavol. Emitovanie akcií: Vývoj na trhu s IPO [online]. 5.2.2010 [cit. 2011-05-17]. Investujeme.sk. Dostupné z WWW: <<http://www.investujeme.sk/clanky/emitovanie-akcii-vyvoj-na-trhu-s-ipo/>>.
- [13] SAX Index [online]. 2011 [cit. 2011-05-17]. Burza cenných papierov v Bratislave. Dostupné z WWW: <<http://www.bsse.sk/obchodovanie/indexy/IndexSAX.aspx>>.
- [14] Archipel Portfolio Pro November 90 [online]. 2011 [cit. 2011-05-17]. ČSOB. Dostupné z WWW: <<http://www.csob.sk/fond-detail?id=233>>.
- [15] Úrokové sadzby eurových produktov [online]. 4.5.2011 [cit. 2011-05-17]. DEXIA. Dostupné z WWW: <http://www.dexia.sk/apps/s/us/us_depozit.jsp>.
- [16] Termínovaný vklad s viazanosťou [online]. 2011 [cit. 2011-05-17]. DEXIA. Dostupné z WWW: <<http://www.dexia.sk/www/home.nsf/s/1167>>.
- [17] ING International Czech Bond [online]. 31.3.2011 [cit. 2011-05-17]. GEMoney. Dostupné z WWW: <http://www.gemoney.cz/documents/cz/depozita/GEMB_investicni-fond_ing-int-czech-bond_fond-report.pdf>.
- [18] ČSOB akciový fond – Střední a Východní Evropa [online]. 13.5.2011 [cit. 2011-05-17]. ČSOB. Dostupné z WWW: <<http://www.csob.cz/cz/fondy/Akciove-fondy/Stranky/CZ0008472610.aspx>>.
- [19] Raiffeisen-A.R.-Global-Balanced [online]. 29.4.2011 [cit. 2011-05-17]. Raiffeisen BANK. Dostupné z WWW: <https://raidex.r-itsservices.at/RCMPDF/Internet_Uploads/PB_63804_CZ_mB_mG_cs_aktuell.pdf?user=rcmpdf>.
- [20] Raiffeisen-Europa-HighYield (R) [online]. 29.4.2011 [cit. 2011-05-17]. Raiffeisen BANK. Dostupné z WWW: <https://raidex.r-itsservices.at/RCMPDF/Internet_Uploads/PB_16904_CZ_mB_mRG_cs_aktuell.pdf?user=rcmpdf>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

- tzv. - tak zvaným
- ČR - Česká republika
- resp. - respektive
- min. - minimum/minimálne/minimálny

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 Rozdelenie investícií	12
Obr. 2 Magický trojuholník	32
Obr. 3 Grafické znázornenie vývoju Archipel Portfolio Pro November 90	39
Obr. 4 Grafické znázornenie vývoju ČSOB akciový fond – Střední a Východní Evropa	46

SEZNAM TABULEK

Tab. 1	Percentuálne zúročenie za uplynulé obdobia	39
Tab. 2	Úrokové miery termínovaných vkladov v DEXII	41
Tab. 3	Percentuálne zúročenie za uplynulé obdobia	43
Tab. 4	Percentuálne zúročenie za uplynulé obdobia	46
Tab. 5	Percentuálne zúročenie za uplynulé obdobia	48
Tab. 6	Percentuálne zúročenie za uplynulé obdobia	49
Tab. 7	Nominálne a skutočné úrokové miery	50
Tab. 8	Likvidita jednotlivých analyzovaných produktov	52
Tab. 9	Tabuľka minimálnych vkladov	54